

1202_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1202 Azərbaycanın ekoloji vəziyyəti və problemləri

1 Ekoloji problemləri yaranmasının təbii amillərindən deyil:

- geoloji quruluş;
- doğru cavab yoxdur.
- fiziki-coğrafi şərait;
- insanın təsərrüfat fəaliyyəti;
- iqlim şəraiti;

2 Azərbaycanın ekoloji problemlərinin öyrənilməsində böyük rolu olan amilər:

- E.Salayev, S.Əliyev.
- H.Əliyev, İ.Səfərov;
- Ə.Məmmədov, B.Nəzirova;
- Ə.Hacızadə, Ə.Əyyubov;
- V.Hacıyev, K.Ələkbərov;

3 Azərbaycanda ekoloji problemlərin yaranma səbəblərindən deyil;

- dağ-mədən sənayesinin inkişafı;
- nəqliyyatın inkişafı
- toxuculuğun inkişafı;
- neft hasilatı;
- pambıqçılığın inkişafı;

4 Fənnin başlıca vəzifəsi:

- ətraf mühidə neqativ təsirin azaldılması
- ekoloji problemləri gərginləşməsinin qarşısının alınması;
- ekoloji təhlükəsizliyin təmini;
- təbii-resurs potensialından səmərəli istifadə;
- tullantıların utilizasiyası;

5 Azərbaycanın ekoloji vəziyyəti və problemləri fənninin predmeti:

- təbii proseslər nəticəsində yaranan ekoloji zərərin hesablanması;
- təbii və antropogen təsirlərdən ətraf mühitə vurulan zərərlərin azaldılması yollarının tapılması;
- bioloji müxtəliyinin qorunması və təbiətdən istifadənin səmərəli təşkili.
- ekoloji təhlükəsizliyin təmini;
- antropogen təsir faktorlarının tapılması;

6 Fənnin tədqiqat metodları:

- iqtisadi-riyazi;
- müşahidə və analitik;
- balans.
- subyektiv;
- alternativ;

7 Fənnin başlıca məqsədidir:

- ekoloji problemlərin yaranma tarixinin öyrənilməsi;
- ekoloji problemlərin həlli yollarının tapılması;
- ekoloji tarazlığın təmini.
- buraxıla bilən qatılıq hədlərinin müəyyənləşdirilməsi;

- ətraf mühitə zərərli təsirin qiymətləndirilməsi;

8 Azərbaycanın ekoloji problemlərin yaranmasının başlıca təbii amilləri:

- bitki və heyvanat aləmi.
 təbii şərait və resursları;
 ərazinin coğrafi mövqeyi;
 iqlim;
 təbii-coğrafi şəraiti;

9 Azərbaycanda ekoloji problemlərin yaranma tarixi;

- XXI əsrin əvvəlləri.
 XX əsrin II yarısı;
 XIX əsrin II yarısı;
 XX əsrin I yarısı;
 1941-1945-ci illər;

10 Azərbaycanın ekoloji vəziyyəti və problemləri fənninin tədqiqat metodlarından deyil:

- müşahidə;
 balanslaşdırma;
 təcrübə
 monitorinq;
 modelləşdirmə;

11 Azərbaycanda ekoloji gərginliyin çox olduğu ərazilər?

- Vulkanik yayla və Gəyən düzü
 Abşeron və Gənub-Şərqi Şirvan
 Acınohur və Qarabağ sıra dağları
 Talış dağları və Lənkəran ovalığı
 Qonaqkənd və Qarabağ düzü

12 Azərbaycanda antropogen landşaftın daha az yayıldığı ərazi?

- Şirvan düzü
 Ceyrançöl-Acınohur
 Qarabağ düzü
 Qanux-Əyriçay vadisi
 Gəncə-Qazax düzü

13 Azərbaycanda gərgin ekoloji vəziyyətin müşahidə edildiyi ərazilər?

- Lənkəran, Dağlıq Şirvan
 Kür-Araz, Abşeron-Qobustan
 Naxçıvan, Ceyrançöl-Acınohur
 Samur-Dəvəçi, Kür-Araz
 Qanux-Əyriçay, Gəncə-Qazax

14 Azərbaycanın dağlıq rayonları üçün səciyyəvi olan ekoloji problemlər? 1. Meşələrin qırılması 2. Suyun radioaktiv maddələrlə çirklənməsi 3. Qoruqların sayının azalması 4. Torpaqların şoranlaşması 5. Torpaqların eroziyası

- 2.4
 1.5
 1.4
 3.5
 3.4

15 Azərbaycanda həyata keçirilən hansı tədbir ətraf mühitin çirklənməsini azaldar?

- əkinçilikdə mineral gübrələrdən geniş istifadə edilməsi
- əksər sənaye müəssisələrinin abşeronda cəmləşməsi
- İES-lərdə istifadə olunan mazutun təbii qazla əvəz olunması
- Dağ-mədən sənayesinin sürətlə inkişaf etdirilməsi
- suvarma kanalları şəbəkəsinin genişləndirilməsi

16 Azərbaycanda ekoloji krizisin obyektiv səbəbləri?

- təbii resursların şəxsi mülkiyyət hüququ
- təbii resursların tükənməsi və təbii fəlakətlər
- doğru cavab yoxdur
- texnoloqiyalardan səmərəli istifadə
- təbiətdən səmərəli istifadə və onun bərpası

17 Azərbaycanda ekoloji təhlükəsizliyin qorunub saxlanması üçün lazımdır:

- təbiətdən istifadənin səmərəli təşkili problemləri;
- Xəzərin bioloji resurslarının qorunması.
- təbii resurslardan istifadənin genişləndirilməsi;
- ətraf mühitin çirklənməsinin təhlükəsizlik dərəcəsinin qiymətləndirilməməsi
- təbii ekosistemlərə intensiv təsirlər;

18 Ekoloji təhlükəsizliyin dövlət təminatına aid deyil:

- qanunlar normativlər;
- təbiətdən səmərəsiz istifadə.
- konstitusiya;
- dövlət siyasəti;
- dövlətin hüquq və vəzifələri;

19 Ekoloji təhlükəsizliyin təmini üçün lazımdır:

- təbii resursların səmərəsiz istifadəsi;
- təbii ekolojisiyemdə təsərrüfat və b. fəaliyyətin zərərli təsirinin qarşısının alınması;
- torpaq və su resurslarından istifadənin genişləndirilməsi;
- doğru cavab yoxdur.
- biomüxtəlifliyin qorunub saxlanmaması;

20 Azərbaycanda ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunmasının başlıca məqsədi:

- təbii ekosistemlərin qorunması;
- meşələrin qorunması;
- atmosferin qorunması;
- torpağın qorunması ;
- heyvanat aləminin qorunması.

21 Azərbaycanda ekoloji təhlükəsizliyi təmin olunmasının başlıca məqsədlərindən deyil:

- təbiətdən istifadənin səmərəli təşkili;
- biomüxtəlifliyin qorunması;
- zərərli fəaliyyətin mənfi ekoloji təsirlərin azaldılması;
- təbii ekosistemlərin qorunması;
- təbiətdən kortəbii istifadə.

22 Azərbaycanda ekoloji problemlərin başlıca qlobal səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur.

- səhrələşmə;
- istiləşmə;
- kənd təsərrüfatının kimyalaşdırılması;
- Xəzərin səviyyə tərəddüdü;

23 Ekoloji proseslər səbəbindən yaranmır:

- sürüşmə;
- zəlzələ.
- sel;
- aşırma;
- eroziya;

24 Azərbaycanda texnogen landşaftların daha çox rast gəldiyi regionlar?

- Lənkəran, Naxçıvan
- Abşeron, Kiçik Qafqaz
- Lənkəran, Böyük Qafqaz
- Ön Qafqaz, Naxçıvan
- Naxçıvan, Kür-Araz

25 Azərbaycanda sellərin mənfi ekoloji nəticələrinə qarşı aparılan əsas mübarizə yolları?

- doğru cavab yoxdur
- sellərə qarşı bəndlər yaratmaq, yamacları bitki örtüyü ilə bərkitmək
- çaylardan suvarma kanalları çəkmək, ətraf əraziləri terraslaşdırmaq
- kollektor-drenaj sistemi yaratmaq
- çay yatağının genişləndirmək, kanallar çəkmək

26 Azərbaycanda ekoloji krizisin subyektiv səbəbləri?

- təbii resursların tükənməsi və kataklizmlər
- təbiətdən qeyri səmərəli istifadə və ekoloji savadsızlıq
- doğru cavab yoxdur
- təbii mühitin təbəqələşməsi və inzibati krizis
- istehsal texnologiyalarının ekolojiyalaşması

27 Azərbaycanda gərgin ekoloji vəziyyətin müşahidə edildiyi ərazilər?

- Naxçıvan, Ceyrançöl-Acınohur
- Kür-Araz, Abşeron-Qobustan
- Lənkəran, Dağlıq Şirvan
- Qanux-Əyriçay, Gəncə-Qazax
- Samur-Dəvəçi, Kür-Araz

28 Azərbaycanda ekoloji gərginliyin çox olduğu ərazilər?

- Vulkanik yayla və Gəyən düzü
- Qonaqkənd və Qarabağ düzü
- Acınohur və Qarabağ sıra dağları
- Abşeron və Gənub-Şərqi Şirvan
- Talış dağları və Lənkəran ovalığı

29 Azərbaycanda antropogen landşaftın daha az yayıldığı ərazi?

- Şirvan düzü
- Ceyrançöl-Acınohur
- Qarabağ düzü
- Qanux-əyriçay vadisi

- Gəncə-Qazax düzü

30 Azərbaycanda ekoloji təhlükəsizliyin pozulma səbəbləri:

- torpaq və bitki ehtiyatlarından istifadədir.
 təbiətdən istifadənin ödənişliyidir;
 sənayenin kənd təsərrüfatının və nəqliyyatın intensiv inkişafıdır;
 təbiətdən səmərəli istifadədir;
 təbii resursların kompleks istifadəsidir;

31 Azərbaycanda ətraf mühitin başlıca çirklənmə mənbələrindən biridir:

- su nəqliyyatı.
 neft sənayesi
 yüngül sənaye;
 yeyinti sənayesi;
 tikiş-trikotaj istehsalı;

32 Ekoloji problemləri yaradan təbii endogen proseslər:

- tektonik proseslər və eroziya.
 palçıq vulkanları və zəlzələlər;
 radioaktiv elementlərin parçalanması;
 aşınmalar;
 sürüşmələr;

33 Araz çayını daha çox çirkləndirən ölkə:

- Türkiyə ;
 Ermənistan;
 Gürcüstan;
 Azərbaycan;
 İran;

34 Atmosferin mühafizəsi tədbirləri sisteminə aiddir

- emal prosesinin təkmilləşdirmək;
 aztullantılı və tullantısız texnoloqiya və təmizləyici qurğuların tətbiqi
 doğru cavab yoxdur;
 üzvü yanacaqlardan geniş istifadə;
 yanacaq qənaətli istifadəsi;

35 Atmosferin mühafizəsi tədbirləri sisteminə aid deyil:

- mövcud texnoloqiya ilə istehsalın genişləndirilməsi ;
 sanitariya-qoruyucu yaşıllıq sahələrinin salınması;
 təmizləyici qurğuların tətbiqi;
 tullantısız texnoloqiya ilə tətbiqi;
 tullantıların utilizasiyası;

36 Azərbaycanda atmosferə ən çox atılan kimyəvi maddələr :

- benzopirenlər;
 sulfat turşusu;
 ammoniyak;
 dәм qazı;
 karbohidrogenlər;

37 Atmosferin fiziki çirklənmə növlərindən deyil:

- elektromaqnit şüaları.
- şüalanma;
- qaz-toz hissəcikləri ;
- səs-küy;
- vibrasiya;

38 Atmosferin fiziki çirklənmə növləri aşağıdakılardır:

- ağır metal duzları;
- səs-küy, şüalanma;
- zəhərli qazlar;
- kimyəvi qarışıqlar;
- zərərli tozlar;

39 Atmosferin çirklənmə növlərindən deyil :

- doğru cavab yoxdur;
- bioloji ;
- kimyəvi;
- mexaniki;
- fiziki;

40 Atmosferin əsas çirklənmə növlərindən biridir:

- bioloji;
- kimyəvi ;
- bakteriyalar;
- bitki sporları
- gübrələr;

41 Atmosferin kimyəvi çirklənmə növlərindən deyil:

- zəhərli qazlar;
- səs-küy və vibrasiya;
- hidroqen-sulfid;
- azot oksidləri;
- ağır metal ionları;

42 Atmosferin kimyəvi çirklənmə növləridir:

- səs dalğaları;
- zəhərli qaz-toz hissəcikləri;
- doğru cavab yoxdur;
- radioaktiv şüalar;
- ehtizaz dalğaları;

43 Atmosferin çirklənmə səbəblərindən deyil:

- köhnə avtomobillər;
- köhnəlmiş texnologiyalar;
- ekoloji normaların nəzərə alınmaması;
- qaz-toz tutucu qurğuların geniş tətbiqi
- təmizləyici qurğuların zəif tətbiqi;

44 Azərbaycanda atmosferin çirklənmə mənbələrindən biridir:

- meşə və ağac emalı sənayesi.
- neft emalı müəssisələri;
- tərəvəzçiliyin inkişafı;

- qara metallurjiya kombinatı;
- dağ-mədən sənayesi;

45 Atmosferin çirklənmə səbəblərindən biridir:

- doğru cavab yoxdur
- tramvay və trolleybuslardan geniş istifadə
- köhnə avtomobillər;
- qaz-toz tutucu qurğuların geniş tətbiqi;
- tullantıların kompleks emalı;

46 Azərbaycanda atmosferin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- kimya sənayesi
- dağ-mədən sənayesi;
- avtomobil nəqliyyatı;
- əlvan metallurjiya;
- istilik elektrik stansiyaları.

47 Azərbaycanda atmosferin başlıca çirklənmə mənbələri:

- sənaye sahələri və kənd təsərrüfatı.
- sənaye müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı;
- kənd təsərrüfatı;
- dağ-mədən işləri;
- bərk formalı tullantılar;

48 Çirkab suların təmizlənmə üsullarındandır:

- üzvü, bioloji;
- kimyəvi,bioloji;
- doğru cavab yoxdur;
- bioloji, fiziki;
- fiziki-üzvü;

49 Çirkab suların təmizlənmə üsullarından deyil:

- doğru cavab yoxdur ;
- fiziki ;
- bioloji;
- kimyəvi;
- mexaniki;

50 Su hövzələrinin mühafizəsi yollarından deyil:

- sudan istifadə haqqının tətbiqi;
- sudan səmərəsiz istifadə.
- dövriyyə su sisteminin yaradılması;
- sulardan təkrar istifadə;
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi;

51 Azərbaycan göllərini daha çox çirkləndirən maddələr:

- ağır metal ionları
- neft məhsulları və üzvü birləşmələr ;
- doğru cavab yoxdur;
- kimyəvi aktiv maddələr;
- mikroelementlər və duzlar;

52 Təbii göllərimiz hansı çirklənmə növlərinə məruz qalır:

- üzvü və mexaniki;
- fiziki və üzvü;
- üzvü və kimyəvi;
- kimyəvi və fiziki;
- mexaniki və fiziki;

53 Abşeron göllərinin başlıca çirklənmə mənbələri:

- yeyinti sənayesi çirkəblərdir;
- məişət və neft sənaye çirkəblərdir ;
- qara və əlvan metallurqiya sənayesi çirkəblərdir;
- ətrafında turizmin inkişafıdır;
- yüngül sənaye çirkəblərdir;

54 Təbii dağ göllərinin başlıca çirklənmə mənbəyi:

- doğru cavab yoxdur;
- turizmin inkişafıdır ;
- ətrafında əkinçiliyin inkişafıdır;
- balıqçılığın inkişafıdır;
- quşçuluğun inkişafıdır;

55 Çirklənmiş çayların mənfi ekoloji nəticələri:

- sənaye və heyvandarlıqadır
- insan sağlamlığı və torpaq sahələrindədir;
- sənaye qurğularınadır;
- otlaq sahələrindədir;
- heyvandarlıq və üzümçülüyədir

56 Daxili çayları daha çox çirkləndirir:

- kimya və yeyinti sənaye çirkəbləri;
- dağ-mədən və məişət çirkəbləri;
- yeyinti və sənaye çirkəbləri;
- qara və əlvan metallurqiya çirkəb suları;
- məişət və yüngül sənaye çirkəbləri;

57 Su ehtiyatlarından daha çox istifadə olunur :

- kənd təsərrüfatı və sənayedə;
- sənaye və məişətdə;
- kənd təsərrüfatı və məişətdə;
- kimya və metallurqiya sənayesində;
- doğru cavab yoxdur;

58 Azərbaycanın təbii su mənbələrinin çirklənmə amillərindəndir:

- doğru cavab yoxdur;
- sulardan səmərəsiz istifadə;
- sulardan səmərəli istifadə;
- su ehtiyatlarından sənayedə səmərəli istifadə;
- istehsalat və məişət suları;

59 Kür çayı üzərində tikilmiş kaskad SES-in ətraf mühitə təsirinin mənfi nəticələri?

- doğru cavab yoxdur

- ətraf iqlim şəraitində əhəmiyyətli dəyişiklik baş vermişdir
- şoranlıqlar artmış, tuqay meşələri məhv olmuşdur
- çayın nəqliyyat əhəmiyyəti artmışdır
- suvarma əkinçiliyinə mənfi təsir etmişdir

60 Azərbaycanda səhrələşmə prosesinin sürətlənməsinə təsir edən amillərdir? 1.təkrar şoranlaşma 2.iqlimin quraqlaşması 3.meşə sahələrinin artırılması 4. kollektor-drenaj şəbəkəsinin genişlənməsi

- 1.3
- 1.2
- 1.4
- 2.4
- 2.3

61 Kür çayını daha çox çirkləndirən ölkələr:

- Azərbaycan Türkiyə ;
- Gürcüstan, Ermənistan;
- Türkiyə; Gürcüstan
- Ermənistan;Türkiyə
- Azərbaycan, Gürcüstan;

62 Azərbaycan ərazisində Kür çayını çirkləndirən şəhərlər:

- Gəncə,Zərdab,İmişli;
- Gəncə, Minqəçevir,Yevlax;
- Kürdəmir, Şəmkir,Şirvan;
- Şirvan,Göyçay,Ucar;
- Minqəçevir,Salyan,Qazax;

63 Azərbaycan təbii göllərinin iqtisadi əhəmiyyəti yoxdur:

- balıqçılıqda;
- suvarmada ;
- su təchizatında;
- duz hasilatında;
- rekreasiyada;

64 Azərbaycan daxilində ən çox çirklənmiş çaylar:

- Qusarçay və Lənkərançay;
- Qoşqarçay və Filizçay;
- Filizçay və Dəmiraparançay;
- Gəncəçay və Köndələnçay;
- Pirsaatçay və Göyçay;

65 Oxçuçayın başlıca çirkləndiriciləri hansılardır?

- radioaktiv tullantılar;
- neft məhsulları;
- civə və qurğuşun;
- mis və molibden ;
- makroelementlər;

66 Kür çayı daha çox çirklənir?

- suvarmadan qayıdan sularla;
- neft məhsulları və üzvü birləşmələrlə;
- səthi aktiv maddələrlə;

- kimyəvi aktiv maddələrlə;
- radioaktiv tullantılarla;

67 Araz çayı ən çox çirklənir?

- civə və arsenlə;
- mikroelementlərlə;
- mis və molibdenlə ;
- neft məhsulları ilə;
- üzvü birləşmələrlə;

68 Azərbaycan tranzit çaylarının çirklənmə səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur;
- qonşu ölkələrin sənaye və məişət çirkəbləri;
- kənd təsərrüfatının inkişafı;
- qonşu ölkələrdə suların səmərəsiz istifadəsi;
- qonşu ölkələrdə təmizləyici qurğulardan səmərəli istifadəsi;

69 Azərbaycanın təbii su mənbələrinin çirklənmə amillərindən deyil:

- təmizləyici qurğuların azlığı;
- kənd təsərrüfatının inkişafı;
- sənayenin inkişafı;
- kommunal-məişət çirkəbləri;
- şəhərlərin inkişafı;

70 Xəzərdə köçəri quşların mühafizə olunduğu qoruqlar:

- Şahdağ;
- Qızılağac;
- Qobustan;
- Hirkan;
- Şirvan;

71 Xəzərə ən çox çirkəb axıdan Azərbaycan çayı :

- Lənkərançayı;
- Kür çayı ;
- Samur ;
- Qudyalçayı ;
- Araz çayı;

72 Xəzərə ən çox çirkəb gətirən çay?

- Lənkəran çayı;
- Volqa çayı;
- Kür çayı;
- Samur çayı;
- Terek çayı;

73 Mingəçevir su anbarının ekoloji-iqtisadi əhəmiyyəti?

- balıqçılıq, gəmiçilik, çayın axın sürətinin artması;
- quşçuluq, balıqçılıq, enerji istehsalı
- selliloz-kağız istehsalı,suvarma
- doğru cavab yoxdur
- suvarma, uçuş enerji istehsalı, Kürün axınının tənzimlənməsi

74 Azərbaycanın uqun-bənd mənşəli göllərinin əhəmiyyəti:

- suvarma
- ekoturizm
- doğru cavab yoxdur
- mineral resurslardan istifadə
- əhalinin su təchizatı

75 Azərbaycanın daha çox çirklənmiş çayları? 1.Ağstafaçay; 2.Qanuxçay; 3. Oxçuçay; 4.Samurçay; 5.Araz çay; 6.Qudyal çay

- 4,5,6
- 1,2,3
- 2,3,4
- 3,4,6
- 1,3,5

76 Azərbaycanda yerləşən ən böyük artezin hövzəsi və ondan istifadə olunmamasının səbəbi?

- doğru cavab yoxdur
- Qanux-Əyriçay vadisi-duzlu olması
- Kür-Araz ovalığı-şor Sulu olması
- Gəncə-Qazax düzü çox dərinədə yerləşməsi
- Arazboyu düzənlik-ehtiyatının tam öyrənilməsi

77 Azərbaycanda suvarmanın ekoloji nəticələri?

- buxarlanmanın azalması
- torpaqların şoranlaşması
- doğru cavab yoxdur
- bitki və heyvanat aləminə mənfi təsirlər
- yağıntılıların artması

78 Azərbaycanda sellərin və daşqınların tez-tez müşahidə olunduğu çaylar? 1.Qanux; 2.Şinçay; 3,Tərtərçay; 4.Kürəkçay; 5.Kişçay 6,Lənkərançay:

- 2,4,5
- 1,2,6
- 2,3,6
- 3,4,6
- 3,5,6

79 Azərbaycanda ekoloji təmiz ən böyük yeraltı su ehtiyatları yerləşir?

- Arazboyu düzənlikdə
- Lənkəran ovalığında
- Gəncə-Qazax düzündə
- Şollar Mil düzündə
- Qusar maili düzənliyində

80 Xəzərin ən çox çirklənmiş sahələri:

- Neft daşları və Neftçala sahilləri;
- Bakı və Xaçmaz sahilləri;
- Bakı buxtası və Neft daşları;
- Çilov və Qum adaları;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;

81 Xəzərin səviyyə tərəddüdünün başlıca səbəbləri:

- çirklənmə;
- iqlim və tektonik proseslər ;
- tektonik proseslər və çirklənmə;
- sürüşmələr;
- zəlzələlər;

82 Xəzər daha çox çirklənmişdir?

- mikroelementlərlə;
- karbohidrogenlərlə;
- məişət çirkab suları ilə;
- metallurgiya sənaye çirkab suları ilə;
- duzlar və turşularla ;

83 Xəzərin başlıca resursları aşağıdakılardır:

- maqnezium, su;
- mineral, bioloji;
- mineral, nəqliyyat;
- bioloji, fiziki;
- rekreasiya, duz;

84 Xəzər daxilində yaradılmış milli park hansıdır:

- Kaspi ;
- Abşeron;
- Qobustan;
- Gürgün;
- Xvalin;

85 Xəzər sahillərinin ekoloji cəhətdən əhəmiyyəti nədədir:

- sənaye sahələrinin yerləşdirilməsində ;
- turizmin inkişafında;
- suvarma kanallarının çəkilməsində;
- qabarma-çəkmə elektrik stansiyasının tikilməsində;
- kənd təsərrüfatının inkişafında ;

86 Bakı buxtasının ekoloji vəziyyətinin kəskinləşməsinin səbəbləri:

- neftayırma zavodlarıdır;
- dəniz nəqliyyatıdır
- doğru cavab yoxdur;
- neft hasilatı və məişət çirkablarıdır;
- kimya sənayesi çirkablarıdır;

87 Xəzərin çirklənməsinin yaratdığı ekoloji problem:

- doğru cavab yoxdur
- bioloji resursların azalması;
- sahil torpaqlarının şoranlaşması;
- su nəqliyyatında çətinliklər;
- mineral resursların hasilatında çətinlik;

88 Xəzərin çirklənməsinin mənfi ekoloji nəticələri:

- neft hasilatıdır;
- duz ehtiyatlarıdır;
- balıq ehtiyatlarıdır;

- su bitkilərinədir;
- molyuskalardır;

89 Xəzərin ekoloji problemlərinə dair birinci Beynəlxalq Konfrans çağrılmışdır:

- 1995-ci ildə;
- 1991-ci ildə ;
- 1990-cı ildə;
- 1992-ci ildə;
- 1993-cü ildə;

90 Xəzər ekosisteminin vəziyyəti asılıdır :

- doğru cavab yoxdur;
- sənaye və məişət çirkab sularından ;
- bioloji resurslardan;
- mineral resurslardan;
- dəniz nəqliyyatının inkişafından;

91 Yuxarı Qarabağ və Yuxarı Şirvan kanallarından istifadənin mənfi ekoloji nəticələri?

- doğru cavab yoxdur
- torpaq eroziyası
- torpaq sürüşməsi
- torpaq deqradasiyası
- torpaq şoranlaşması

92 Xəzər dənizinin müasir problemləri aşağıdakılardır?

- səviyyə törəddiyi və dənizin dibinin çökməsi
- buxarlanmanın artması, sahil xətlərinin abraziyasının azalması
- bioloji, ekoloji və səviyyə törəddüdü
- Suyun şorlanması, quruma təhlükəsi
- bioloji və mineral resurslardan səmərəli istifadə

93 Azərbaycanda səhralaşmanın izləri hiss olunur:

- Gəncə-Qazax düzündə;
- cənub-şərqin Şirvan düzündə;
- Mil düzündə;
- Samur-Dəvəçi ovalığında ;
- Qarabağ düzündə;

94 Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir səbəb olmuşdur:

- torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə;
- torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
- torpaq örtüyünün zədələnməsi və çirklənməsinə;
- bitkilərin növ tərkibinin dəyişməsinə ;
- torpağın humus qatının optimallaşmasına;

95 Şoranlaşmış torpaqlar daha çox rast gəlinir:

- Qarabağ və Haramı düzlərində;
- Abşeron -Qobustanda;
- Samur-Dəvəçi ovalığında;
- Lənkəran ovalığında;
- Kür-Araz ovalığında;

96 Azərbaycanca su eroziyası intensiv gedir:

- dağ meşələrindən;
- ovalıqlarda;
- dağlıq ərazilərdə;
- Gəncə-Qazax düzündə;
- düzən meşələrində;

97 Azərbaycanca torpaq sürüşməsinin intensiv olduğu yer:

- Dərələyəz ;
- Yan silsilə;
- Murovdağ;
- Qoşqar dağı;
- Qarabağ sıra dağları;

98 Azərbaycanca külək eroziyasına məruz qalır:

- Abşeron və Cənub-Şərqi Şirvan ;
- Qanıx-Əyriçay vadisi;
- Arazboyu düzənliklər;
- Acınohur;
- Salyan düzü;

99 Torpaq ehtiyatlarının mühafizə yollarındandır: 1. Meliorasiya; 2. Kimyalaşdırma; 3. İrriqasiya; 4. Bedləndləşmə; 5. Torpağın keyfiyyət qiymətləndirilməsi. 6.Rekultivasiya.

- 3, 4, 5;
- 1, 2, 5;
- 2, 3, 6;
- 4, 5, 6;
- 1, 5, 6 ;

100 Torpaq ehtiyatlarının mühafizə yollarından deyil:

- torpağın bonitet qiymətləndirilməsi;
- torpaq kadastrı;
- intensiv istifadə ;
- rekultivasiya;
- fitomeliorasiya;

101 Azərbaycanın torpaq fondunun sıradan çıxması səbəbləri:

- humus qatının dəyişməsi;
- eroziya və şoranlaşma;
- deflyasiya və əlverişli su keçirmə;
- eroziya və humusun artması;
- aşınma və mexaniki tərkibinin dəyişməsi;

102 Azərbaycanın torpaq fondunun sıradan çıxması səbəblərindən deyil:

- çirklənmə;
- torpağın terraslaşdırılması.
- eroziya ;
- şoranlaşma;
- sürüşmə;

103 Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir səbəb olmuşdur:

- torpağın humus qatının optimallaşmasına;
- torpaq örtüyünün zədələnməsi və çirklənməsinə;
- torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
- bitkilərin növ tərkibinin dəyişməsinə ;
- torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə;

104 Lənkəran-Astara İR-da torpaqların çirklənmə səbəbi:

- sitrus meyvəçiliyidir;
- tərəvəzçilikdir;
- suvarmadır;
- taxılçılıqdır;
- çayçılıqdır;

105 Azərbaycanda radioaktiv elementlərlə çirklənmiş torpaq sahələri:

- cənubi şərq Şirvandır;
- Abşerondadır;
- Ceyrançöldədir;
- Lənkəran ovalığındadır;
- Mil-Muğan düzündədir;

106 Azərbaycanda geokimyəvi anomal torpaq sahələrinin yaranma səbəblərindən deyil:

- neft sənayesi tullantıları;
- kimya sənayesi tullantıları;
- əlvan metallurgiya tullantıları;
- torpaq eroziyası;
- dağ-mədən tullantıları;

107 Azərbaycanda geokimyəvi anomal torpaq sahələrinin yaranma səbəbləri:

- tikinti, meşə və ağac emalı sənayesi tullantılarıdır;
- neft-kimya, əlvan metallurgiya, dağ-mədən tullantılarıdır ;
- torpaq eroziyasıdır
- torpaqların aqrotexniki qaydada becərilməsidir;
- torpaqların rekultivasiyasıdır;

108 Azərbaycan torpaqlarının dedredasiyası səbəblərindəndir:

- torpaq qoruyucu tədbirlər;
- torpaqların rekultivasiyası;
- yol, kanal, su anbarları tikintisi;
- meşəsalma;
- torpaqların meliorasiyası;

109 Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir başlamışdır:

- XXI əsrin əvvəllərindən;
- XX əsrin 60-cı illərindən sonra ;
- XVII əsrin 60-cı illərindən;
- XIX əsrin 60-cı illərindən sonra;
- XX əsrin I yarısından;

110 Azərbaycanın torpaq resurslarının təbii ekoloji problemlərinin yaranma səbəbləri:

- normal turşuluğu;
- geoloji quruluş və mexaniki tərkibi;
- məhsuldarlıq;

- təbii bitki örtüyü;
- hava keçirmə qabiliyyəti;

111 Tuqay meşələrinin mühafizə olunduğu qoruq:

- Bəstiçay qoruğu;
- Türyançay qoruğu;
- Hirkan qoruğu;
- Qarayazı qoruğu;
- Altıağac qoruğu ;

112 Tuqay meşələrinin əhəmiyyəti:

- doğru cavab yoxdur;
- su və tarla qoruyucu;
- torpaq qoruyucu;
- sanitariya-qoruyucu;
- mikroiklim yaradıcı;

113 Respublikamızın təbii-ekoloji şəraitinin və təsərrüfatının formalaşmasına Xəzər dənizinin təsiri?
1.suvarma əkinçiliyinin inkişafına şərait yaradır; 2. iqlimə yumşaldıcı təsir göstərir 3.dağəmələgəlməni sürətləndirir 4.müxtəlif sənaye sahələrinin inkişafına imkan yaradır 5.tropik hava kütləsinin qarşısını alır 6.Nəqliyyat və ticarət əlaqələrinə əlverişli şərait yaradır

- 2,5,6
- 3,4,5
- 2,4,6
- 1,2,4
- 2,3,5

114 Xəzərin səviyyəsinin qalxmasının Azərbaycanda yaratdığı problemlər? 1.torpaqların su altında qalması 2.suvarma işlərinin çətinləşməsi 3.istehsal və sosial obyektlərin dağılması 4.dəniz nəqliyyatının fəaliyyətinin çətinləşməsi 5. qrunut sularının səviyyəsinin qalxması

- 2,4,5
- 1,3,5
- 1,2,5
- 1,3,4
- 2,3,4

115 Xəzərin rekreasiya əhəmiyyətli sahil əraziləri ?

- Qobustan, Abşeron arxipelaqı
- Abşeronun şimal sahilı, Yalama-Nabran
- Cənub-Şərqi Şirvan, Salyan düzü
- Kürün mənşəbi, Abşeron cənub sahilləri
- Giləzi-Zarat, Qızılağac körfəzi

116 Azərbaycan meşələrinə müasir antropogen təsir baş verir :

- sanitariya kəsilmədən;
- heyvanların normal otarılmasından;
- turizmin inkişafından;
- ariçılığın inkişafından;
- doğru cavab yoxdur ;

117 Tuqay meşələrinin kəsilməsinin mənfi ekoloji nəticələrindəndir :

- qrunut sularının səviyyəsinin aşağı düşməsi;

- qrunut suların səviyyəsinin qalxması;
- torpağın sürüşməsi;
- torpaqların şoranlaşması;
- torpaq eroziyası;

118 Dağ meşələrinin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələri:

- doğru cavab yoxdur;
- eroziya və sürüşmə;
- meşə heyvanlarının çoxalması;
- bitki növlərinin artması;
- yeraltı suların səviyyəsinin artması;

119 Azərbaycanın dağ meşələrinin qırılmasının yaratdığı mənfi ekoloji nəticələrdən deyil:

- yeraltı suların səviyyəsinin aşağı düşməsi ;
- uçqun;
- meşə bərpə işləri.
- eroziya;
- sürüşmə;

120 Azərbaycanda meşələrin mühafizə yollarına aid deyil:

- yasaqlıq elan olunması;
- meşələrin nizamsız qırılması;
- meşə bərpə işləri;
- süni meşələrin salınması;
- meşələrin qoruq elan edilməsi;

121 Azərbaycanda bitki örtüyünün yayılma qanunauyğunluğu asılıdır:

- relyefdən;
- relyef və iqlimdən;
- temperaturdan;
- yağıntıdan;
- ərazinin mənimsənilmə səviyyəsindən;

122 Türyançay qoruğunda mühafizə olunan ağac növləri:

- ardıc və saqqız ağacları;
- Eldar şamı və Çinar ;
- fisdıq və cökə;
- palıd və vələs ;
- qovaq və söyüd;

123 Hirkan milli parkında qorunur:

- Qaraçöhrə və Qafqaz xurması;
- Paleogen dövrünün relik bitkiləri;
- IV dövrün bitkiləri ;
- III dövrün relik bitkiləri;
- Eldar şamı ;

124 Azərbaycanda ilk yaradılmış qoruqlardır:

- Zaqatala; Pirqulu; Qobustan;
- Göy-göl; Zaqatala; Qızılağac;
- Qızılağac,Hirkan; Bəsitçay ;
- Zaqatala, Pirqulu, Qobustan;

- Göy-göl; Şirvan; Hirkan;

125 Şirvan Milli Parkında mühafizə olunur:

- ceyranlar;
 cüyürlər;
 quşlar;
 dağ keçiləri;
 marallar;

126 Sənaye tullantıları ilə çirklənən torpaqların yayıldığı ərazilər?

- Daşkəsən, Böyük Qafqazın cənub yamacı, Lənkəran
 Abşeron, Cənub-Şərqi Şirvan, Kiçik Qafqazın şimal-şərq yamacı
 Böyük Qafqazın şimal-şərqi, Lənkəran, Naxçıvan
 Şərur-Ordubad, Arazboyu, Lənkəran
 Talış dağları, Ceyrançöl, Acınohur

127 Azərbaycanda rekultivasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi zəruri olan ərazilər? 1. Abşeron neftlə çirklənmiş əraziləri 2. Subalp və alp çəmənlikləri 3. Gənub-Şərqi Şirvanın neftlə çirklənmiş sahələri 4. Böyük və Kiçik Qafqazın orta dağlığı 5. Daşkəsənin dağ-mədən sənayesi ilə pozulmuş landşaftları 6. Muğan və Şirvanın boz-çəmən torpaqları

- 2,3,6
 1,3,5
 2,3,6
 2,4,6
 1,4,5

128 Azərbaycanda şoranlaşmanın qarşısının alınmasında böyük rol oynayan təsərrüfat obyektini?

- Yuxarı Qarabağ kanalı
 Mingəçevir su anbarı
 çayların üzərindəki bəndlər
 Baş Şirvan kollektoru
 Araz su qovşağı

129 Azərbaycanda rekultivasiya və meliorasiyaya daha çox ehtiyacı olan regionlar?

- Şəki-Zaqatala, Abşeron
 Dağlıq Şirvan, Gəncə-Qazax
 Abşeron, Aran
 Naxçıvan, Quba-Xaçmaz
 doğru cavab yoxdur

130 Azərbaycanın dağlıq rayonları üçün səciyyəvi olan ekoloji problemlər aşağıdakılardır?

- torpaqların eroziyası və meşələrin kəsilməsi
 torpaqların şoranlaşması və çirklənməsi
 səhrələşmə prosesinin güclənməsi
 doğru cavab yoxdur
 su mənbələrinin neft və neft məhsulları ilə çirklənməsi

131 Azərbaycanda səhrələşmə proseslərinə daha çox məruz qalan ərazilər? 1. Küdrü-Şirvan; 2. Qanux-Əyriçay; 3. Kür-Araz; 4. Qarabağ

- 2,3
 1,3
 1,4

- 2.4
 1.2

132 Turizm üçün əsasən nədən istifadə olunmalıdır?

- süni meşələrdən
 yasaqlıqlardan
 qoruqlardan
 milli parklardan
 biosfer qoruqlarından

133 Qoruqlarda ekosistemlərin dəgeredasiyasına aid deyil:

- Qoruğa üçün yad növlərin qoruğa daxil olması.
 Qoruq ərazisində təbii resurslardan istifadə.
 Turizmin inkişafı.
 Elmi tədqiqatlar
 Yanğın təhlükəsizliyi qaydalarının pozulması.

134 Qoruq ekosisteminə mənfi təsir edən amillərdən deyil?

- arıçılıq
 qoruq əraziləri ətrafında əhalinin artması
 qoruq ərazilərinə yaxın magistral yolların çəkilməsi
 qoruq ərazisində yaşıllıq zonalarının artırılması
 brokionerlik

135 Qoruq ekosisteminə mənfi təsir etmir:

- Kənd təsərrüfatının inkişafı
 Maldarlığın inkişafı
 Arıçılığın inkişafı
 Rekreasiya əhəmiyyətli ərazilərin mühafizəsi
 Əkinçiliyin inkişafı

136 Qoruq ekosisteminə mənfi təsir edən amillərdən deyil?

- arıçılıq
 qoruq əraziləri ətrafında əhalinin artması
 qoruq ərazilərinə yaxın magistral yolların çəkilməsi
 qoruq ərazisində yaşıllıq zonalarının artırılması
 brokionerlik

137 Elm, mədəniyyət və təsərrüfat üçün müstəsna əhəmiyyəti olan dövlət tərəfindən mühafizə edilən ərazilər və ya akvatoriyalar adlanır

- heç biri
 yasaqlıqlar
 milli park
 qoruq
 ovçuluq təsərrüfatı

138 Qoruqlar hansı məqsədlə yaradılır?

- ekoloji sistemi dəyişdirmək
 radiasiya fonunu azaltmaq
 yeni istehsal sahələri yaratmaq
 genetik fondun növlərini mühafizə etmək
 yaşıllıqları artırmaq

139 Landşaft abidələrinə nələr aid edilir ?

- abidələrə aid edilmir
- ərazilərin landşaft formaları
- landşaft formaları
- ərazilərin landşaft kompleksləri
- dağ-düzən landşaftları

140 Dəniz-kənarı Milli Park neçənci ildə yaradılmışdır ?

- 20 dekabr 1999-cu ildə
- 5 fevral 2004-cü ildə
- 1 yanvar 2000-ci ildə
- 29 dekabr 1998-ci ildə
- 15 iyun 2003-cü ildə

141 Qorunan ərazilərə daha nələr aid edirir ?

- İri şəhərlər, yaşayış məntəqələri
- yeni binalar, prospektlər
- yaşıllıq zonaları, məhsuldar torpaqlar
- təbiət abidələri, yaşıllıq zonaları
- daha heç nə qorunmur

142 Tuqay meşələri harada yerləşir ?

- Qabırçı çayı sahilində
- Turyançay sahilində
- Araz çayı vadisində
- Kürçayı sahilində
- Kürçayı mənsəbində

143 Şirvan və Ağgöl mili parkları neçənci ildə yaradılmışdır ?

- mili park statusu verilməyib
- 1 yanvar 2000-ci ildə
- 7 avqust 2005-ci ildə
- 5 iyul 2003-cü ildə
- 6 fevral 2004-cü ildə

144 Endemik ağac növü hansı qoruqda mühafizə olunur ?

- Qobustan qoruğunda
- Bəsitçay qoruğunda
- Hirkan qoruğunda
- Eldar şamı qoruğunda
- Abşeron qoruğunda

145 Kür çayının sol sahilində yerləşən qoruq hansıdır ?

- Sol sahilə qoruq yoxdur
- Soltanbud qoruğu
- Qızılağac qoruğu
- Turyançay qoruğu
- Ağgöl qoruğu

146 Eyni adlı körfəzdə yerləşən qoruq hansıdır ?

- Şirvan mili parkı

- Pirallahı adası
- Xəzər buxtası
- Qızılağac qoruğu
- Qarayazı qoruğu

147 İşğal zonasında olan ərazidə yerləşir?

- Qobustan qoruğu
- Pirqulu qoruğu
- İlisu qoruğu
- Bəsitçay qoruğu
- Hirkan qoruğu

148 Qədim yazılı mədəniyyət abidələri hansı qoruq ərazisindədir ?

- Altıağac
- İçərişəhər
- Pirqulu
- Qobustan
- Şamaxı

149 Altıağac qoruğu hansı inzibati rayon ərazisindədir?

- İsmayıllı rayonu
- Quba rayonu
- Şamaxı rayonu
- Xızı rayonu
- Altıağac rayonu

150 Milli parklar nə ilə fərqlənir?

- hər nə varsa qorunur
- tam qapalı saxlanılır
- heyvan və bitki qorunur
- heç nə qorunmur
- insanların gəlib-gorməsinə icazə verilir

151 Yasaqlıq nəyə deyilir?

- dövlət nəzarətçiləri tərəfindən qorunur
- ərazi milli parklara uyğunlaşır
- bir neçə komponent qorunur
- müəyyən ərazinin hər hansı bir komponenti qorunur
- ancaq əhali tərəfindən qorunur

152 Azərbaycanda neçə qoruq, neçə yasaqlıq var?

- 8 qoruq, 20 yasaqlıq
- 20 qoruq, 10 yasaqlıq
- 10 qoruq, 15 yasaqlıq
- 11 qoruq, 24 yasaqlıq
- qoruq yoxdur, 8 yasaqlıq

153 Azərbaycanda hansı komponentlər daha çox qorunur?

- heç nə qorunmur
- atmosfer havası
- torpaq ehtiyatları
- bitki və heyvanat aləmi

- su hövzələri

154 Qoruqlarda göstərilənlərdən hansı mühafizə edilmir?

- şəlalələr, mağaralar
 təbii zonanın xarakterik landşaftı
 sıradan çıxmaq təhlükəsi qarşısında qalan təbii komplekslər
 kserofit bitkilər
 nadir bitki və heyvan növləri

155 Təbii komplekslərin ən yüksək mühafizə formalarından biri hansıdır?

- kurortlar
 ekoloji parklar
 yasaqlıqlar
 qoruqlar
 təbiət abidələri

156 İnsanların təbiətə həddindən artıq müdaxiləsi nəyə gətirib çıxarır?

- turizmin inkişafına
 meşə zolaqlarının artmasına
 yeni bitki və heyvan növlərinin yaranmasına
 bitki və heyvanat aləminin, təbii komplekslərin məhvinə
 əkinçiliyin genişlənməsinə

157 Xəzər sahillərində yaradılması nəzərdə tutulan milli park:

- Hirkan
 Qızılağac
 doğru cavab yoxdur
 Qobustan
 Şahdağ

158 Azərbaycanda ilk biosfer rezervatının yaradılması hansı regionda planlaşdırılır?

- Naxçıvan
 Lənkəran-Astara
 Şamaxı-İsmayıllı
 Zaqatala-Balakən
 Quba-Xacmaz

159 Samur-Yalama milli parkı hansı ölkənin dəstəyi ilə yaradılmışdır ?

- Rusiya
 Böyük Britaniya
 Fransa
 AFR
 Norvec

160 Qaragöl qoruğu neçənci ildən işğal altındadır?

- 1995.0
 1991.0
 1990.0
 1992.0
 1993.0

161 Qaragöl qoruğu hansı inzibati rayonun ərazisində yerləşir?

- Şuşa
- Qubadlı
- kəlbəcər
- Laçın
- Zəngilan

162 Qaragöl Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır:

- 1995-ci ildə
- 1985-ci ildə
- 1980-ci ildə
- 1987-ci ildə
- 1990-cı ildə

163 Bəsitçay qoruğu neçənci ildən işğal altındadır?

- 1993.0
- 1992.0
- 1991.0
- 1990.0
- 1994.0

164 Bəsitçay qoruğu hansı inzibati rayonun ərazisində yaradılmışdır?

- Kəlbəcər
- Zərdab
- Füzuli
- Zəngilan
- Laçın

165 Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır:

- 1975-ci ildə
- 1971-ci ildə
- 1970-ci ildə
- 1974-cü ildə
- 1973-cü ildə

166 Qaragöl Təbiət qoruğunun yaradılmasında məqsəd:

- doğru cavab yoxdur
- Quru-çöl landşaftlarını qorumaq
- Təbii dağ-meşə kompleksini mühayizə etmək
- reliktlə və nadir Qara gölün və təbii kompleksinin mühafizəsi təmin etmək
- dağ-çəmən və çöl təbii kompleksini qorumaq

167 Qarabağ vulkanik yaylasında yerləşən təbiət qoruğu:

- Korçaydır
- Bəsitçaydır
- Göygöldür
- Qaragöldür
- Qalaaltıdır

168 İşğal altında olan ərazilərdə qalan təbiət qoruqları:

- doğru cavab yoxdur
- Şahbuz və Qarayazıdır
- Gön-göl və Türyançaydır

- Qaragöl və Bəsitçaydır
- Qarayazı və Oğgöldür

169 Adı “Qırmızı kitab”a düşən hansı növ Qara göl şəraitinə uyğunlaşdırılmışdır:

- ziyad
- Xəşəm
- nərə balığı
- Göyçə fareli
- uzunburun balığı

170 Şahbuz təbiət qoruğunun yaradılmasında əsas məqsəd:

- doğru cavab yoxdur
- Nival və subnival landşaftları mühafizə etmək
- dağ meşə landşaftlarını mühafizə etmək
- arid təbii kompleksləri və oranın fauna və flora növlərini mühafizə etmək:
- yarımsəhra bitkilərini mühafizə etmək

171 Korçay təbiət qoruğunun yaradılmasında əsas məqsəd:

- doğru cavab yoxdur
- bitki və heyvanat aləmini artırmaqdır
- dağ landşaftını mühafizə etməkdir
- Bozdağın təbii landşaftını, heyvan növlərini qorumaqdır:
- su mənbələrini mühafizə etməkdir

172 Şahbuz təbiət qoruğu hansı təbii-coğrafi vilayətdə yaradılmışdır

- Lənkəran
- Kür-Araz
- Arazboyu
- Kiçik Qafqaz
- Orta Araz

173 Qızılağac Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır:

- 1940-cı ildə
- 1928-ci ildə
- 1925-ci ildə
- 1929-cu ildə
- 1930-cu ildə

174 Qızılağac təbiət qoruğunda qorunan növlərdən deyil:

- qaşqaldaq
- qu quşları
- Flaminqo
- qarğa
- dovdaq

175 Korçay təbiət qoruğu yaradılmışdır:

- 2011-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 2008-ci ildə
- 2010-cu ildə

176 Bakı və Abşeron yarımadasının palçıq vulkanları qrupu Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır:

- 2011-ci ildə
- 2007-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 2009-cu ildə
- 2010-cu ildə

177 Azərbaycanda neçə palçıq vulkanı təbiət abidəsi statusu almışdır?

- 25.0
- 21.0
- 20.0
- 23.0
- 22.0

178 Eldar şamı təbiət qoruğunda mühafizə olunan əsas ağac növüdür:

- küknar
- ardıc
- qarmaqvari şam
- Eldar şamı
- qaraçöhrə

179 Eldar şamı Dövlət Təbiət qoruğu yaradılmışdır:

- 2006-cı ildə
- 2000-cı ildə
- 1998-cı ildə
- 2004-cü ildə
- 2002-cı ildə

180 Zaqatala Təbiət Qoruğunda mühafizə olunur:

- doğru cavab yoxdur
- quru-çöl və alp çəmənliyi
- Dağ-çöl və yarımşəhralar
- dağ-meşə və dağ-çəmənləri
- arid meşə və bozqırlar

181 Zaqatala təbiət qoruğunda adı “Qırmızı kitab”a düşən növlərdən deyil:

- ular
- Qafqaz şahini
- Berqut
- bildirçin
- Qafqaz tetrası

182 Zaqatala qoruğunun yaradılma məqsədi nədir?

- bitki və heyvanat aləminin mühafizəsi və artırılması
- dağ çöllərinin mühafizəsi
- eroziyanın qarşısını almaq
- dağ yamaclarını mühafizə etmək
- doğru cavab yoxdur

183 Zaqatala qoruğunda yaşayan və adı “Qırmızı kitab”a düşən quş növlərindəndir:

- qarğa, göyərçin

- qulaqlı bayquş
- flaminqo
- berqut, Qafqaz şahini
- muymul quş

184 Zaqatala qoruğunda “Qırmızı kitab”a düşən sürünən növlərdir: 1) gürzə; 2) bağa ilan; 3) kor ilan; 4) Qafaqaz xaçlıxası; 5) koramal

- 1.5
- 2.5
- 1.3
- 2.4
- 4.5

185 İlisu təbiət qoruğu hansı təbii-coğrafi vilayətdə yerləşir?

- Kiçik Qafqaz
- Orta Araz
- Lənkəran
- Böyük Qafqaz
- Kür-Araz

186 İlisu təbiət qoruğunda mühafizə olunan komplekslərdən deyil: 1) dağ-meşə kompleksi; 2) dağ-çöl kompleksi; 3) flora növlərinin mühafizə və bərpası; 4). fauna növlərinin mühafizə və bərpası; 5) kserofit bitkilərin mühafizəsi.

- 4.5
- 3.5
- 1.3
- 2.5
- 1.5

187 Zaqatala təbiət qoruğunda rast gəlinməyən ağac növü hansıdır?

- ayı fisdığı
- Gürcüstan palıdı
- vələs
- söyüd
- ağcaqayın

188 Zaqatala təbiət qoruğu hansı təbii-coğrafi vilayətdə yerləşir?

- Kür-Araz
- Lənkəran
- Kiçik Qafqaz
- Böyük Qafqaz
- Orta Araz

189 Zaqatala Dövlət Təbiət qoruğu yaradılmışdır:

- 1958-ci ildə
- 1930-cu ildə
- 1925—ci ildə
- 1929-cu ildə
- 1955-ci ildə

190 İlisu təbiət qoruğu əsasən hansı inzibati rayonun ərazisində yerləşir?

- Oğuz

- Zaqatala
- Balakən
- Qax
- Şəki

191 İlisu Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır:

- 1990-cı ildə
- 1980-ci ildə
- 1975-ci ildə
- 1981-ci ildə
- 1985-ci ildə

192 Türyançay təbiət qoruğunda mühafizə olunur:

- fisdıq və qızılağac
- qaraçöhrə və vələs
- palıd və qovaq
- ardıc və saqqız ağacı
- söyüd və bigövər

193 Türyançay təbiət qoruğunda mühafizə olunan və adı “Qırmızı kitab”a düşən heyvan növüdür:

- qumru
- porsuq
- vaşaq
- aralıq dənizi tısbağası
- daşlıq dələsi

194 Türyançay qoruğunda mühafizə edilən hansı bitki növlərinin adı “Qırmızı kitab” salınmışdır? 1) çay tikanı; 2) adi nar; 3) Qafqaz dağdağanı; 4) qovaq; 5) qoxulu ardıc

- 1.4
- 2.5
- 1.3
- 2.4
- 3.5

195 Türyançay qoruğunda mühafizə edilən hansı növlərin adları “Qırmızı kitab”a düşməmişdir? 1) cənub söyüdü; 2) adi nar; 3) adi göyrüş; 4) qoxulu ardıc; 5) Aralıq dənizi tısbağası

- 1.4
- 4.5
- 2.5
- 1.3
- 2.4

196 Qarayazı təbiət qoruğunun yaradılmasında əsas məqsəd:

- doğru cavab yoxdur
- köçəri quşların mühafizəsi və artırılmasıdır
- yarımşəhra bitkilərini mühafizədir
- tuqay meşələri mühafizə və bərpadır
- qış otlaqlarının mühafizəsidir

197 Qarayazı qoruğunda adı “Qırmızı kitab”a düşən heyvan növlərindən deyil:

- doğru cavab yoxdur
- dovdaq

- Qafqaz bağa ilanı
- hacıleylək
- Qafqaz su samuru

198 Şahdağ milli parkının yaradılmasında məqsəd:

- doğru cavab yoxdur
- təbii su mənbələrini mühafizə etməkdir
- yalnız dağ-çəmən landşaftını qorumaqdır
- təbii dağ ekosisteminin qorunması, bərpaı, elmi-tədqiqat, monitoring və ekosistemin inkişafıdır
- torpaq eroziyasının qarşısını almaqdır

199 Hansı təbiət qoruqları Şahdağ milli parkının ərazisinə birləşdirilmişdir?

- doğru cavab yoxdur
- Zaqatala və Şəki
- İlisu və Oğuz
- Pirqulu və İsmayılı
- Qəbələ və İlisu

200 Altıağac milli parkında mühafizə olunur:

- doğru cavab yoxdur
- dağ-kserofit formasiyalar və tarixi abidələr
- dağ-bozqır landşaftları
- Landşaftların təbii kompleksləri və təbiət abidələri
- yarımsəhra və quru göl landşaftı

201 Şahdağ milli parkı yaradılmışdır:

- 2009-cu ildə
- 2005-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 2006-cı ildə
- 2008-ci ildə

202 Şahdağ milli parkı hansı təbii-coğrafi vilayətdə yerləşir?

- Orta Araz
- Kür-Araz
- Kiçik Qafqaz
- Böyük Qafqaz
- Lənkəran

203 Altıağac milli parkı yaradılmışdır:

- 2010-cu ildə
- 2007-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 2004-cü ildə
- 2008-ci ildə

204 Şirvan milli parkında mühafizə olunur:

- dağ keçisi
- cüyür
- qonur ayı
- ceyran
- maral

205 Abşeron milli parkında mühafizə olunan növlərdən deyil:

- doğru cavab yoxdur
- sayqak
- suiti
- kəklik
- su-bataqlıq

206 Abşeron milli parkında qorunan növlərdəndir:

- qaranquş
- qarğa
- kəklik
- su –bataqlıq quşları
- qağayı

207 Şirvan milli parkı hansı təbii-coğrafi vilayətdə yerləşir?

- Böyük Qafqaz
- Kiçik Qafqaz
- Lənkəran
- Kür-Araz
- Orta Araz

208 Şirvan milli park yaradılmışdır:

- 2008-ci ildə
- 2002-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 2005-ci ildə

209 Abşeron milli parkı yaradılmışdır:

- 2010-cu ildə
- 2003-cü ildə
- 2000-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 2007-ci ildə

210 Göy-göldə qorunan endemik ağac növlərindən deyil:

- qırmızı lələkli astraqali
- Gürcüstan palıdı
- ətirli qərənfil
- qaraçöhrə
- Trautfeter vələsi

211 Göy-göl milli parkında qorunan hansı quş növlərinin adları «Qırmızı kitab»a düşmüşdür?

- doğru cavab yoxdur
- bəzgək və duma
- Turac və qırqovul
- dağ kəkliyi və Xəzər uları
- qutan və cüllüd

212 Ağgöl milli parkının yaradılmasının başlıca məqsədi:

- doğru cavab yoxdur

- endemik bitki və quş növlərinin mühafizəsi
- bataqlıq bitkilərinin artırılması və mühafizəsi
- su quşlarının kütləvi yuvasalma və qışlama yerləri olan su-bataqlıq ekosisteminin mühafizəsi
- köçəri quşların yem təchizatı

213 Ağgöl Milli Parkında qorunan və adları "Qırmızı kitab"a salınan quş növləridir: 1) qızıl qaz; 2) qırqovul; 3) qarğa; 4) turac; 5) göyərçin

- 3.5
- 1.4
- 3.4
- 2.3
- 2.5

214 Ornitoloji mərkəz hesab olunan milli park hansıdır?

- Batabat gölü
- Ağgöl
- Qaragöl
- Göygöl
- Sarısuğölü

215 Göy-göl qoruğu yaradılmışdır:

- 1928-ci ildə
- 1920-ci ildə
- 1925-ci ildə
- 1923-cü ildə
- 1930-cu ildə

216 Abgöl milli parkı yaradılmışdır:

- 2010-cu ildə
- 2003-cü ildə
- 2000-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 2007-ci ildə

217 Ordubad milli parkında qorunan heyvan növlərindən deyil:

- bezuar keçisi
- Dağıstan turu
- Qafqaz muflonu
- vəhşi qoyun
- bəbir

218 Ordubad milli parkı yaradılmışdır:

- 2008-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 1998-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2005-ci ildə

219 Hirkan milli parkında qorunan ağac növlərindən biridir:

- cökə
- daş palıd
- Şərqi çınarı

- d miraĝac
 fisdıq

220 Hirkan milli Parkı yaradılmışdır?

- 2005-ci ildə
 2002-ci ildə
 2001-ci ildə
 2004-c  ildə
 2003-c  ildə

221 Hirkan Milli Park hansı inzibati rayon ərazisində yaradılmışdır?

- Biləsuvar
 Salyan
 Cəlilabad
 Lənkəran
 Ucar

222 Zəngəzur Milli park hansı inzibati rayon ərazisində yaradılmışdır?

- Sədərək
 Şərur
 Culfa
 Ordubad
 Şahbuz

223 Ordubad milli parkı hansı təbii-coĝrafi vilayətdə yaradılmışdır?

- Şərur-Ordubad
 Zəngəzur
 Kiçik Qafqaz
 Orta Araz
 Dərələyəz

224 Hirkan Milli parkında qorunan qədim heyvan növlərindəndir:

- doĝru cavab yoxdur
 sincab v  qar b biri
 dırmaqlı heyvanlar
 qanadsız həşəratlar v  molyuskalar
 ayı v  vaşaq

225 Hirkan milli parkı meşələrində rast gəlinin iynəyarpaqlı aĝac:

- küknar
 qarmaqvari şam
 Eldar şamı
 iynəyarpaqlı qaraçöhrə
 Ardıc

226 Göy-g l milli parkında qorunan iynəyarpaqlı aĝac:

- sidr
 küknar
 Eldar şamı
 qarmaqvari şam
 ardıc

227 Göy-göl milli parkında qorunan heyvan növü hansıdır?

- doğru cavab yoxdur
- çaqqal və yereşən
- pələng və qonur ayı
- nəcib maral və cüyür
- canavar və porsuq

228 Göy-göl milli parkında qorunan heyvan növlərindən deyil:

- şərq Qafqaz ceyranı
- boz ayı
- nəcib Qafqaz maralı
- pələng
- cüyür

229 Göy-göl milli parkında qorunan endemik bitkilərdəndir:

- şabalıdyarpaqlı palıd
- ardıc
- qaraçöhrə
- Trautfeter vələsi
- saqqız ağacı

230 Göy-göl milli parkı hansı təbii-coğrafi vilayətin ərazisində yerləşir?

- Lənkəran
- Kür-Araz
- Orta Araz
- Kiçik Qafqaz
- Böyük Qafqaz

231 Göy-göl qoruğu neçənci ildən milli parka çevrilmişdir?

- 2005-ci il
- 1995-ci il
- 1990-cı il
- 2008-ci il
- 2000-ci il

232 Azərbaycanın ilk qoruğu neçənci ildə yaradılmışdır və hansıdır?

- doğru cavab yoxdur
- 1929-cu ildə Qızılağac
- 1929-cu ildə, Zaqatala
- 1925-ci ildə, Göygöl
- 1920-ci ildə Şirvan

233 Ağgöl milli parkında adları «Qırmızı kitaba» salınan quş növlərindən deyil:

- turac
- sultan toyuğu
- Qızıl qaz
- qırqovul
- mərmər cürə

234 Ağgöl milli parkında adları «Qırmızı kitaba» düşən quş növlərindəndir:

- doğru cavab yoxdur

- kəklik və duma
- bəzgak və qırqovul
- sultan toyuğu və dəniz qartalı
- sığırçın və bildirçin

235 Ağgöl Milli Parkında adları “Qırmızı kitab”a düşən növlərdəndir: 1) turac; 2) qarğa; 3) sultan toyuğu; 4) bildirçin

- 1.5
- 4.5
- 2.4
- 1.3
- 2.5

236 Ağgöl Milli Parkında adları “Qırmızı kitab”a düşən növlərdən deyil:

- vəhşi qaz
- qızıl qaz
- sultan toyuğu
- bildirçin
- turac

237 Mühafizə olunan, az pozulmuş təbii kompleksə malik olan, unikal obyektlərdən ibarət və ekoturizmə icazə verilən ərazi və akvatoriyalar adlanır?

- Yasaqlıq
- Dendroloji park
- Milli Parklar
- təbiət qoruqları
- təbiət qoruqları

238 Ordubad milli parkı nə vaxtdan zəngəzur Milli parkı adlanır?

- 2012-ci ildən
- 2007-ci ildən
- 2005-ci ildən
- 2009-cu ildən
- 2010-cu ildən

239 Keçmiş SSRİ dövründə Azərbaycanda milli parkların yaranması haqqında qərar nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1985-ci ildə
- 1981-ci ildə
- 1980-ci ildə
- 1982-ci ildə
- 1983-cü ildə

240 Azərbaycanın ilk milli parklarıdır?

- doğru cavab yoxdur
- Şahdağ, Altıağac
- Hirkan, Abşeron
- Ordubad, Şirvan, Ağgöl
- Altağac, Hirkan

241 Azərbaycanda ən son yaradılmış milli park hansıdır:

- doğru cavab yoxdur

- Şollar-Samur
- Samur-Dəvəçi
- Samur-Yalama
- Siyəzən-Şabran

242 Azərbaycanca ilk milli park yaradılmışdır:

- 2005-ci ildə
- 2001-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 2002-ci ildə

243 Xüsusi mühafizə olunan ərazilər Respublika ərazisinin neçə faizini tutur;

- 15%-ə qədərini;
- 12%-ə qədərini;
- 4-5%-ə qədərini;
- 10%-dən çoxunu;
- 8%-ə qədərini;

244 Milli Park nədir?

- doğru cavab yoxdur;
- iqtisadi baxımdan gəlir gətirməyən qoruq sahəsidir;
- Ekskursiya obyektidir;
- mühafizə olunan təbii kompleksə malik ərazi olmaqla ekoturizmə icazə verilən sahədir;
- təsərrüfata yararlı mühafizə olunan ərazidir;

245 Qoruq nədir?

- doğru cavab yoxdur;
- təbii komplekslərin qorunduğu və təsərrüfat fəaliyyətinə icazə verilən ərazidi;
- canlıların orqanizmlərinin bərpa olunduğu sahədir;
- bütün təbiət komplekslərinin ilkin təbii vəziyyətində saxlanılan ərazidir ;
- mühafizə zolaqları olmayan ərazilərdir;

246 Azərbaycanda təbii kompleksləri mühafizə üçün yaradılması zəruridir:

- milli parkların;
- yasaqlıqların;
- qoruqların;
- xüsusi mühafizə olunan ərazilərin;
- ovçuluq təsərrüfatlarının;

247 Külək eroziyasının daha intensiv getdiyi ərazi?

- Gəncə-Qazax
- Ceyrançöl-Acınohur
- Qanux-Əyriçay
- Abşeron-Qobustan
- Şərur-Ordubad

248 Azərbaycanda torpaq eroziyası səbəblərindən deyil?

- doğru cavab yoxdur
- ərazinin dağlıq olması
- bitki örtüyünün seyrək olması
- tarlaların növbəli əkilməsi

- köçəri heyvandarlığın inkişafı

249 Azərbaycanda sürüşmələrinin daha geniş yayıldığı ərazilər?

- Dərələyəz və Acınohur
 Qobustan və Acınohur
 Ləngəbiz və Dərələyəz dağları
 Baş Suayrıcı və Yan silsilə
 Qarabağ silsiləsi və vulkanik yayla

250 Azərbaycanda heyvanat aləminin zəngin olduğu təbii landşaftlar?

- nival və subnival
 dağ-meşə, meşə-çöl
 subnival və quru çöl
 dağ çəmən, quru çöl
 yarımsəhra, dağ-meşə

251 Köçəri quşların və suitlərin mühafizə olunduğu qoruq:

- Zirə;
 Şirvan;
 Qızılağac ;
 Abşeron ;
 Geirgan

252 Şərq çinarının mühafizə olunduğu qoruq:

- İlisi;
 Qarayazı;
 Turyançay;
 Bəsitçay ;
 Hirkan;

253 Göy-göl qoruğunda mühafizə olunan iynəyarpaqlı ağac:

- Kükürd;
 Ardıc;
 Eldar şamı ;
 Qarmaqvəri şam;
 Qaraçöhrə;

254 Böyük Qafqaz regionunda təbii proseslər səbəb olmur?

- yarpaqların yaranmasına;
 sürüşmələrə;
 daşqınlara ;
 doğru cavab yoxdur.
 sellərə;

255 Azərbaycanın əsas yay otlaqları və ondan istifadənin mənfi ekoloji nəticələri?

- Naxçıvanın düzənlik sahələri-torpaq eroziyası
 Qobustan və Ceyrançöl yarımsəhraları-bitkilərin mənfi
 doğru cavab yoxdur
 Böyük və Kiçik Qafqazın dağ çəmənlikləri-torpaq eroziyası
 dağ-meşələri-meşələrin seyrəkləşməsi

256 Azərbaycanda dağ-meşə landşaftlarının mühafizə olunduğu qoruqlar?

- Besitçay, Abşeron
- Şirvan, İsmayılı
- Qarayazı, Hirkan
- Zaqatala, İlisu
- Altıağac, Türyançay

257 Böyük Qafqaz regionunda turizmin inkişafı ilə bağlı gərgin ekoloji zona:

- Pirqulu zonasıdır;
- Qəbələ-Qax zonasıdır;
- Şəki-Zaqatalıdır ;
- Yalama-Nabran zonasıdır.
- Şamaxı-İsmayılıdır;

258 Milli Məclisin qərarı ilə mühafizə məqsədi üçün təbii abidə elan edilən palçıq vulkanlarının sayı nə qədərdir?

- 27.0
- 20;
- 15;
- 23.0
- 25.0

259 Böyük Qafqaz regionunda sel və sürüşmələrin qarşısının alınması yollarındadır:

- yeraltı sulardan istifadə.
- kolektorların çəkilməsi;
- rekultivasiya;
- drenajların və meşə salmanın genişləndirilməsi;
- yasaqlıqların yaradılması;

260 Böyük Qafqaz regionunda meşələrin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələrindən deyil:

- daşqınlar;
- bulaqların quruması;
- sellər;
- doğru cavab yoxdur.
- torpaq eroziyası;

261 Böyük Qafqaz regionunda eroziya prosesinin səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur.
- bitkiçiliyin inkişafıdır;
- meliorativ tədbirlərdir;
- heyvandarlığın intensiv inkişafıdır;
- üzümçülüyün inkişafıdır;

262 Böyük Qafqaz regionunda təbii proseslər səbəb olur?

- doğru cavab yoxdur.
- daşqın və bəndlərin tikilməsinə;
- meşələrin qurulmasına ;
- sel və sürüşmələrə;
- fotomelioratın tədbirlərə;

263 Azərbaycanın dağlıq ərazilərində heyvandarlığın ekstensiv inkişafı və əkin sahələrində torpaqqoruyucu tədbirlərin görülməməsi səbəb olur?

- doğru cavab yoxdur

- humusun miqdarının artmasına
- məhsuldarlığın artmasına
- eroziyanın sürətlənməsinə
- meşələrin qırılmasına

264 Böyük Qafqaz regionunda zəlzələrin yaratdığı dağıntı və onun mənfi ekoloji nəticələrinin müşahidə olunduğu ərazi:

- Oğuz-Qax.
- Şəki-Zaqatala;
- Qobustan-Abşeron ;
- Şamaxı-İsmayılı;
- Qəbələ-İsmayılı;

265 Böyük Qafqaz regionunda vəhşi təbiətə vurulan ziyanın səbəbi:

- doğru cavab yoxdur.
- meşələrin kəsilməsidir;
- qoruqların azlığıdır;
- ovçuluğun inkişafıdır;
- yaşıllıqların səmərəli istifadəsidir;

266 Filizçay polmetal filiz yataqlarının hansı üsulla istismarı ətraf ekoloji mühitə az ziyan vurur?

- doğru cavab yoxdur.
- mexanik üsulla;
- asıq üsulla;
- şaxta üsulu ilə ;
- fiziki üsulla;

267 Böyük Qafqaz regionunda havanı oksigenləşdirmək imkanı bir ildə nə qədərdir?

- 40 mln.ton.
- 25 mln.ton;
- 20 mln.ton;
- 30 mln.ton;
- 35 mln.ton;

268 Böyük Qafqaz regionunda meşələrin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələrindəndir:

- daşqınların azalması.
- efemer bitkilərin yaranması;
- ot bitkilərinin yaranması ;
- sellərin intensivləşməsi ;
- torpaqların keyfiyyətinin yaxşılaşması;

269 Böyük Qafqaz regionunda eroziyanın inkişafının son nəticəsi:

- doğru cavab yoxdur.
- kserofit bitkilərin yaranmasıdır ;
- bitkilərin inkişafının zəifləməsidir;
- yağanların yaranmasıdır;
- torpaqların sürüşməsidir ;

270 Böyük Qafqaz regionunda ekoloji problemlərin yaranmasına təsir göstərən təbii amillər:

- geomorfoloji və meteoroloji amillərin əlverişli xüsusiyyətləri.
- təbii və antropogen proseslər;
- fiziki-kimyəvi amillər;

- ərazinin geoloji quruluşu və fizcoğrafi xüsusiyyətləri ;
- torpaq və bitki örtüyü;

271 Abşeron İR-da yeraltı suların səviyyəsinin qalxması səbəb olmuşdur:

- doğru cavab yoxdur
- su basma hallarına
- yeni göllərin yaranmasına
- şoranlıqların artmasına
- səth sularının çirklənməsinə

272 Abşeron İR-da torpaqların sıradan çıxması səbəblərindən biridir:

- meyvəçilik
- küləklər
- palçıq vulkanları
- sürüşmələr
- axar sular

273 Atmosferə atılan tullantıların həcminə və xüsusi çəkisinə görə 1-ci yerdə olan iqtisadi rayon:

- Lənkərandır
- Arandır
- Gəncə-Qazaxdır
- Abşerondur
- Naxçıvandır

274 Abşeron iqtisadi rayonunda (İR) ekoloji gərginliyə səbəb olan başlıca sənaye sahəsi:

- mebel istehsalı
- yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- neft hasilatı və emalı
- tikiş trikotaj istehsalı

275 Türyançay qoruğunda qorunur?

- Dəmirağac və qovaq
- Fısdıq və çinar
- Şabalıdyarpaq palıd və ardıc
- Ardıc və saqqız ağacları
- Vələs və palıd

276 Azərbaycanda Göygöl, Qızılağac və Bəsitçay coğrafi obyektlərini birləşdirən əlamət?

- körfəzlərdir
- çaylardır
- kurort mərkəzləridir
- qoruqlardır
- göllərdir

277 Kiçik Qafqaz regionunda ekoturizmin inkişafı üçün əlverişlidir:

- Zəligöl ətrafi.
- Ağgöl ətrafi;
- Qaragöl ətrafi;
- Göy-göl ətrafi ;
- Alagöllər ətrafi;

278 Kiçik Qafqaz regionunda tikinti materialları və digər qeyri-filiz hasilatı rayonlarında yaranan ekoloji problem:

- doğru cavab yoxdur.
- meşələrin qırılması;
- suların çirklənməsi;
- təbii landşaftın deqreiasiyası;
- atmosferin çirklənməsi;

279 Kiçik Qafqaz regionunun təbii sərvətlərindən qeyri-səmərəli istifadəsinin yaratdığı ekoloji problemlər:

- doğru cavab yoxdur.
- yeraltı suların, bitki örtüyünün və Gəncəçayın çirklənməsi;
- atmosferin, göllərin və toprağın çirklənməsi;
- torpaq-bitki örtüyünün və təbii su mənbələrinin çirklənməsi ;
- relyefin dəyişməsi və Göygölün çirklənməsi;

280 Kiçik Qafqaz regionunda ekoloji problemlərin yaranmasına təsir edən əsas təbii amillərdən deyil:

- doğru cavab yoxdur.
- gəloji quruluş;
- vulkanizm ;
- antropogen amillər ;
- fizcoğrofi xüsusiyyət;

281 Abşeron İR torpaqların başlıca çirklənmə mənbəsidir:

- palçıq vulkanı tullantıları
- yeyinti sənayesi tullantıları
- toxuculuq sənayesi tullantıları
- neft sənayesi tullantıları
- saxsı qablar zavodu tullantıları

282 Abşeron İR-da yerləşən zərərli tullantıların təsirinin aradan qaldırılması üçün lazımdır:

- doğru cavab yoxdur
- tullantı yaradan müəssisələrin cərimələnməsi
- tullantıların basdırılması
- tullantıların utilizasiyası və zərərsizləşdirilməsi
- tullantı yaradan müəssisələrin bağlanması

283 Abşeron İR torpaqlarında qatılıq və fon həddini ötürüb keçən elementlər:

- flüor, bor, manqan, gümüş
- dəmir, qalay, civə
- vanadiy, beriliy, dəmir
- qurğuşun, kadmiy, mis, sink
- azot, yod, bor, qalay

284 Abşeron İR-da başlıca ekoloji problemlərdən biridir:

- doğru cavab yoxdur
- biomüxtəlifliyin qorunması
- meşələrin məhvi
- torpaqların çirklənməsi
- balıqçılığın inkişafı

285 Abşeron İR-da yerləşən göllərin ətraf mühitə təsirinin mənfi ekoloji nəticələridir:

- doğru cavab yoxdur
- göllərin rekreasiya əhəmiyyətli olması
- sulara balıqşılığın inkişafı
- torpaqların deqredasiyası və şoranlaşması
- suların suvarma əhəmiyyətli olması

286 Abşeron İR-da təbii göllərin başlıca çirkləndiriciləri :

- doğru cavab yoxdur
- suvarma suları
- quşçuluq komplekslərinin çirkab suları
- neft məhsulları və üzvi birləşmələr
- balıq emalı müəssisələrinin çirkab suları

287 Abşeron İR-da təbii göllərin çirklənmə mənbələridir:

- broyler quşçuluğu
- suvarma suları
- məişət çirkabları
- yüngül sənaye
- zeytun yağı istehsalı

288 Abşeron İR-da sənaye müəssisələri tikilərkən nəzərə alınmayan və nəticədə ekoloji normativləri pozan başlıca səbəb:

- hakim küləklərin istiqaməti
- yağıntılarm miqdarı
- buludluluq
- Xəzər dənizinin təsiri
- müasir texnoloji qurğular

289 Abşeron İR-da ekoloji gərginliyi artırən səbəblərdən biridir:

- elektrik dəmir yollarının inkişafı
- üzümçülüyün inkişafı
- dəniz nəqliyyatının inkişafı
- avtomobil nəqliyyatının inkişafı
- tərəvəzçiliyin inkişafı

290 Abşeron İR-nun iri şəhərlərində orta sutkalıq qatılıq həddini keçən maddələr:

- doğru cavab yoxdur
- kükürd anhidridi
- karbon oksidi
- azot 4- oksid və toz
- benzopiren

291 Abşeron İR-da ətraf mühitin çirklənməsində,tullantıların yayılmasında öz təsirini göstərən amillər:

- demoqrafik amillər
- təbii coğrafi amillər
- hüquqi amillər
- iqtisadi amillər
- sosial amillər

292 Abşeron İR-da ətraf mühitə zərər vuran hasilat sənaye sahələrindən biridir:

- neft hasilatı
- yanar şist hasilatı

- torf hasilatı
- kömür hasilatı
- qaz hasilatı

293 Abşeron İR-da atmosfer çirklənməsində 1-ci olan şəhər:

- Sumqayıtdır
- Bakıdır
- Xızıdır
- doğru cavab yoxdur
- Xırdalandır

294 Abşeron İR-da atmosferin tozla çirklənməsinin başlıca mənbələrindən biridir:

- mişardaş istehsalı
- sement istehsalı
- azbest istehsalı
- gil hasilatı
- kərpic istehsalı

295 Abşeron İR-da ekoloji gərginliyin artması səbəbləri:

- əhalinin qeyri bərabər yerləşməsi
- hündürmərtəbəli binalar
- kənd təsərrüfatının ifrat kimyalaşdırılması
- meşələrin məhvi
- urbanizasiya və demoqrafik gərginlik

296 Tuqay meşələrinin, arid meşələrin və reliktd ağacların qorunduğu müvafiq qoruqlar?

- İlisu, Hirkan, Qızılağac
- Türyançay, Şirvan, Zaqatala
- Qarayazı, Göygöl, Qaragöl
- Qarayazı, Türyançay, Hirkan
- Qəbələ, Pirqulu, Şahdağ

297 Kiçik Qafqaz regionunun daha çox çirklənmiş tranzit çaylarıdır:

- Gəncəçay və Quruçay.
- Oxçuçay və Köndələnçay;
- Tovuzçay və Tərtərçay;
- Ağstafaçay və Oxçuçay;
- Şəmkiçay və Kürəkçay;

298 Kiçik Qafqaz regionunda ekoloji problemlərin yaranmasının başlıca səbəbləri:

- irriqasiya.
- su ehtiyatlarından səmərəsiz istifadə;
- təbiətdən istifadənin səmərəli təşkili ;
- filiz mədənlərin istismarı;
- nəqliyyatın inkişafı;

299 Azərbaycanda əlverişli turizm və rekreasiya şəraitinə malik olan ərazilər?

- Yuxarı Qarabağ, Aran, Lənkəran
- Naxçıvan, Dağlıq Şirvan, Aran
- Aran, Kəlbəcər-Laçın, Naxçıvan
- Quba-Xaçmaz, Şəki-Zaqatala, Abşeron
- Aran, Quba-Xaçmaz, Gəncə-Qazax

300 Abşeron iqtisadi rayonunda ətraf mühitə zərər vuran sənaye sahələrindən biridir:

- saxsı qablar zavodu
- toxuculuq
- meyvə-tərəvəz konservi istehsalı
- kimya və neft kimya sənayesi
- mebel istehsalı

301 Tuqay və düzən meşələrin yayıldığı ərazilər? 1. Şollar düzü 4. Kür-Araz ovalığı 2.Ələt tirəsi 5. Qarabağ vulkanik yaylası 3. Ləngəbiz dağları 6.Qanux-əyriçay vadisi

- 3,5,6
- 1,2,4
- 1,3,5
- 1,4,6
- 2,4,5

302 Tuqay meşələrin, relik bitkilərin və tarixi abidələrin qorunduğu qoruqların müvafiq ardıcılığı müəyyən edin?

- Göy-göl, Bəsitçay, Şirvan
- Zaqatala, Turyançay, Abşeron
- İlisu, Şahdağ, Qobustan
- Qarayazı, Hirkan, Qobustan
- Bəsitçay, Şirvan, Qızılağac

303 Şərq çınarı, dəmir ağacı və ardıcın qorunduğu müvafiq qoruqlar?

- Hirkan, Qobustan, Göygöl
- Turyançay, Şirvan, Qarayazı
- Pirqulu, İsmayılı, Qələbə
- Bəsitçay, Hirkan, Turyançay
- Turyançay, Ağgöl, Zaqatala

304 Respublikamızda köçəri quşların mühafizəsi üçün yaradılmış qoruqlar?

- Bəsitçay və Qaragöl
- Hirkan və Altıağac
- Şirvan və Göygöl
- Qızılağac və Abşeron
- Ordubad və Zaqatala

305 Müvafiq olaraq Eldar şamının və şərq çınarının təbii vətənlərini müəyyən edin?

- Talış dağları, Əyriçay dərəsi
- Göygöl, Xaçınçay dərəsi
- Acınohur, Qurucay dərəsi
- Ceyrançöl, Bəsitçay dərəsi
- Zaqatala, Kür-dərəsi

306 Müvafiq olaraq Eldar şamı və Şərq çınarının qorunduğu qoruqlar yerləşir?

- Murovdağda və Qoşqarçay dərəsində
- Talış dağlarında və Əyriçay dərəsində
- Zaqatala və Pirsaatçay dərəsində
- Ceyrançöldə və Bəsitçay dərəsində
- Acınohurda və Köndələnçay dərəsində

307 Eldar şamının mühafizə olunduğu ərazi?

- Qobustan
- Altıağac
- Muğan
- Ceyrançöl
- Acınohur

308 Azərbaycanda "Qırmızı kitab"a salınmış fauna növləri? 1.Dovşan 4.Qızılqaz 2.Tülkü 5.Qarğa 3.Ceyran 6.Sultan toyuğu

- 2,4,5
- 2,5,6
- 1,3,5
- 3,4,6
- 1,2,4

309 Ermənistanın ekoloji təcavüzünün nəticələri:

- doğru cavab yoxdur.
- üzüm bağlarının məhvi;
- Tərtərçayın çirklənməsi;
- Bəsitçay və Qaragöl qoruqlarının məhvi;
- Mehmanə polimetal yatağının istismarı;

310 Kiçik Qafqaz regionunda Ermənistanın işğalı nəticəsində yaranan ekoloji problemlərin səbəbləridir:

- doğru cavab yoxdur.
- ovçuluğun inkişafı
- torpaqlardan istifadə;
- qiymətli ağac növlərinin məhvi və təbii resursların mənimsənilməsi;
- su ehtiyatlarından geniş istifadə;

311 Kiçik Qafqaz regionunda atmosferə çox tullantı atan sənaye müəssisəsi:

- Gəncə çəki qablar zavodudur.
- Gəncə tikinti materialları istehsalı müəssisədir;
- dağ-mədən sənayesidir ;
- Gəncə alüminüm zavodudur;
- Daşkəsən gilzsaflaşdırma kombinatıdır;

312 Kiçik Qafqaz regionunun torpaq ehtiyatlarına dəyən zərər:

- üzümçülüyün inkişafındandır.
- hevdarlıqdandır;
- əkinçilikdəndir;
- dağ-mədən sənayesinin inkişafındandır;
- yeyinti sənayesinin inkişafındandır;

313 Kiçik Qafqaz regionunda balneoloji ehtiyatların inkişafı üçün əlverişli yerlərdəndir:

- Samux və Gəncə ətrafı.
- Göy-göl, Samux və Şəmkir;
- Tərtərçay hövzəsi;
- Şuşa, İstisu və Naftalan ;
- Ağdam, Xocalı və Ağstafa;

314 Kiçik Qafqaz regionunun təbii sərvətlərindən qeyri-səmərəli istifadənin yaratdığı ekoloji problemlərdən deyil:

- təbii landşaftın deqredasiyası;

- Qoşqarçayın çirklənməsi ;
- torpaq ehtiyatlarının dağılması ;
- meşə bərpa işləri.
- bitki örtüyünün məhvi;

315 Daşkəsən filiz yataqlarının istismarının mənfi ekoloji nəticələrindən biridir:

- Göy-gölün çirklənməsi;
- Qoşqarçayın çirklənməsi.
- Marağölün çirklənməsi;
- Gəncəçayın çirklənməsi ;
- Şəmkiçayın çirklənməsi;

316 Kiçik Qafqaz regionunda ekoloji problemlərin yaranmasına təsir edən əsas təbii amillərdəndir:

- iqlim şəraiti;
- geoloji quruluş;
- bitki örtüyü.
- coğrafi mövqeyi;
- su resursları;

317 Şəki Zaqatala İR-nm dağlıq sahələrində daha çox rast gəlinən və təbii ekoloji mühitə mənfi təsir göstərən proseslərdəndir:

- torpaqlarda drenajların çəkilməsi
- torpaq sürüşmələri
- meşə bərpa işləri
- torpaqların rekultivasiyası
- çay sahillərinin bərkidilməsi

318 Şəki-Zaqatala İR-dakı yay otluqlarında eroziya proseslərinin sürətlənməsinin başlıca səbəbləri:

- meşələrin qırılması
- heyvandarlığın inkişafı və antropogen təzyiq
- əkinçiliyin inkişafı
- qərzəkli meyvəçiliyin inkişafı
- camışçılığın inkişafı

319 Şəki Zaqatala İR-da eroziya proseslərinin inkişafının mənfi ekoloji nəticələridir:

- sürüşmə
- yarıqların yaranması
- yeraltı suların səviyyəsinin qalxması
- qobuların yaranması
- dərələrin yaranması

320 Şəki Zaqatala İR-da ekoloji problem yaradan təbii amillər:

- meşə bərpa işləridir
- daşqın və sürüşmələr
- meyvəçiliyin inkişafıdır
- heyvandarlığın inkişafıdır
- antropogen fəaliyyətdir

321 Şəki Zaqatala İR-da ən mühüm ekoloji problem yaradan amillərdən biridir:

- torpaq meliorasiyası
- torpaq kadastı
- fitomeliorasiya

- torpaq rekultivasiyası
 torpaq eroziyası

322 Şəki Zaqatala İR-da təbii ekoloji mühitə zərər vuran ekzogen proseslər:

- zəlzələ
 sellər
 doğru cavab yoxdur
 tektonik proses
 vulkan fəaliyyəti

323 Şəki Zaqatala İR-da ekoloji mühitə ciddi təsir vuran selli çaylardır:

- Mazım,Əyriçay
 doğru cavab yoxdur
 Filizçay,Mazım
 Əyriçay,Qanıx,Balakənçay
 Kürmük,Dəmiraparan, Şin

324 Şəki-Zaqatala İR-da ekoloji vəziyyətin gərginləşməsinə səbəb olan təbii amillər?

- düzən meşələr
 iqlim və relyef amili
 dağ gölləri
 meşə resursları
 dağ-çəmən landşaftı

325 Kür-Araz regionunda səhrələşmə və bataqlıqlaşmaya qarşı aparılan mübarizə tədbirlərinə aiddir:

- fitomeleorativ tədbirləri genişləndirmək ;
 doğru cavab yoxdur.
 neft hasilatını azaltmaq;
 rekultivasiya aparmaq;
 suvarma sistemini təkmilləşdirmək;

326 Kür-Araz regionunda ekoloji şəraitə mənfi təsir göstərmişdir:

- Tuqay meşələrin məhvi;
 Sarısu gölündə balıqçılığın inkişafı;
 Ağgölün milli parka çevrilməsi.
 şəkər çuğunduru istehsalı;
 Kür çayında gəmiçilik;

327 Kür çayında baş verən daşqınların mənfi ekoloji nəticələri:

- torpaqların su altında qalması və vurduğu iqtisadi ziyandır ;
 doğru cavab yoxdur.
 bəndvurma işlərinin səmərəliliyidir;
 təbiətdən səmərəli istifadənin təşkilidir;
 neft hasilatının yüksəlməsidir ;

328 Kür-Araz regionunda Mingəçevir su anbarının tikilməsinin mənfi ekoloji nəticələri:

- doğru cavab yoxdur.
 torpaqların şoranlaşması və tuqay meşələrin kəsilməsi;
 əkin sahələrinin azalması;
 pambıq əkinlərinin azalması;
 tikintilərin su altında qalması;

329 Kür-Araz regionunda torpaqların şoranlaşmasının başlıca səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur.
- quru subtropik meyvəçiliyin inkişafı;
- üzümçülüyn inkişafı;
- suvarma və qrunut sularının səthə yaxşılığı;
- taxılçılığın inkişafı;

330 Şəki Zaqatala İR-nun mövcud ekoloji vəziyyətinə və insan sağlamlığına ciddi zərər vuran mənbələrdən biridir:

- Balakən konserv müəssisəsi
- Zaqatala fındıqtəmizləmə müəssisəsi
- Şəki ipək kombinatı
- Qəbələ RLS
- Şəki kərpic zavodu

331 Gələcəkdə Şəki Zaqatala İR-da inkişafı nəzərdə tutulan və ekoloji mühitə ciddi zərər vuran sənaye sahəsidir:

- mebel istehsalı
- toxuculuq
- ipəkçilik
- dağ mədəni
- qara metallurgiya

332 Şəki Zaqatala İR-da eroziya proseslərinin sürətlənməsi səbəbləri aşağıdakılardır: 1)meşələrin qırılması, 2)fitomeliorasiya, 3) ağacların yamac boyu daşınması 4)aqromeliorasiya 5)meşələrdən otlaq kimi istifadə 6)meşə bərpa işləri

- 4,5,6
- 2,3,4
- 1,2,4
- 1,3,5
- 3,4,5

333 Şəki Zaqatala İR-da atmosfer hövzəsinə hansı tərkibli tullantılar daha çox atılır ?

- toz və maye formalı
- toz formalı
- qaz və maye formalı
- ağır metallar
- maye formalı

334 Şəki Zaqatala İR-da ekzogen proseslərin yaratdığı ekoloji problemdir:

- çayların ağır metallarla çirkləndirilməsi
- aqromeliorasiya
- meşə meliorasiya
- torpaq bitki örtüyünün deqredasiyası
- fitomeliorasiya

335 Ekoloji amillər nəzərə alınmaqla gələcəkdə Şəki Zaqatala İR-da inkişaf etdiriləsi planlaşdırılan sənaye sahələridir:

- qara metallurgiya,neft emalı
- toxuculuq,tikiş
- yüngül,yeyinti
- əlvan metallurgiya,kimya

- mebel,gön dəri

336 Kür-Araz regionu torpaqlarının kimyəvi çirklənmə səbəbləri:

- bitki örtüyünün məhvidir .
 torpaqlarda aparılan meliorativ tədbirlər;
 suvarmada yeraltı sulardan istifadədir;
 pestisid və gübrələrdən geniş istifadədir;
 torpaqların səmərəsiz istifadəsidir;

337 Kür-Araz regionunun başlıca ekoloji problemi:

- yağıntıların azlığı.
 eroziya;
 sürüşmə;
 şoranlaşma;
 tuqay meşələri;

338 Kür-Araz regionunda torpaqların yararsız vəziyyətə düşməsinin antropogen səbəblərindəndir:

- quru subtropik meyvəçilik.
 tuqay meşələrinin azalması;
 heyvandarlığın inkişafı;
 suvarma əkinçiliyinin geniş inkişafı;
 iqlimdəki dəyişkənlik;

339 Şəki Zaqatala İR-da ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən amillərdəndir:

- doğru cavab yoxdur
 təbii resurslardan səmərəli istifadə
 qərzəkli meyvəçiliyin inkişafı
 kurort turizmin inkişafı
 meyvə tərəvəz konservi müəssisələri

340 Şəki Zaqatala İR-da əkin sahələrinin ekoloji problemləridir:

- növbəli əkin
 üzvü gübrələrdən istifadə
 meyvəçiliyin inkişafı
 kimyalaşdırma
 suvarma

341 Şəki Zaqatala İR-da külək eroziyaya təsadüf edilər:

- dağətəyi sahələrdə
 Nialdağda
 Qanx Əyriçay vadisində
 Acınohur
 Böyük Qafqazın cənub yamaclarında

342 Şəki Zaqatala İR-da ən çox çirklənmiş çaydır:

- Kişçay
 Talaçay
 Mazım
 Filizçay
 Dəmiraparançay

343 Kür-Araz regionunda torpaqların başlıca antropogen çirklənmə mənbəyidir:

- qaz hasilatı.
- şəkər istehsalı tullantıları ;
- taxılçılığın inkişafı;
- neft hasilatı;
- yod-brom istehsalı;

344 Kür-Araz regionunda nadir heyvan növləri qorunur:

- doğru cavab yoxdur.
- Qarayazı qoruğunda;
- Türyançay qoruğunda;
- Şirvan və Ağgöl milli parklarında;
- Mingəçevir su anbarında;

345 Kür-Araz regionunda şoranlaşmanın qarşısının alınması üçün aparılan tədbirlər sisteminə aiddir: 1. Tuqay meşələrinin kəsilməsi; 2. Suvarma kanallarının betonlaşdırılması; 3. Pambıqçılığın geniş inkişafı; 4. Kollektor-drenaj şəbəkəsinin genişləndirilməsi; 5. Parkların salınması; 6. Meliorativ tədbirlər.

- 3, 4, 5.
- 1,3, 5;
- 1,2,6;
- 2, 4, 6;
- 2,3, 5;

346 Kür-Araz regionunun başlıca su mənbələridir:

- Ağgöl və Göyçay çayı;
- Sarısu və Hacıqabul gölləri;
- yeraltı sular;
- Kür və Araz çayları.
- bulaq suları;

347 Kür-Araz regionunda xarakterik eroziya növüdür:

- doğru cavab yoxdur.
- külək eroziyası;
- səth eroziyası;
- irriqasiya eroziyası;
- su eroziyası;

348 Kür-Araz regionunda ekoloji problemlərin yaranmasına təsir edən təbii amillər:

- bitki örtüyü.
- mülayim-isti iqlim;
- dağətəyi relyef;
- geoloji quruluşu, yarımsəhra və quruçöl iqlim;
- rütubətlənmə əmsalı;

349 Quba Xaçmaz İR-da torpaq ehtiyatlarma mənfi ekoloji zərər vuran səbəblərdəndir:

- sel
- aqromerasiya
- rekultivasiya
- fitomeliorasiya
- deflyasiya

350 Quba Xaçmaz İR-da torpaqların deqredasiyaya uğrama səbəblərindən biridir:

- deflyasiya

- meliorasiya
- infiltrasiya
- sürüşmə
- fitomeliorasiyaya

351 Quba Xaçmaz İR-da atmosferə daha çox atılan zərərli tullantılardır:

- toz formalı
- his və qurum
- toz və maye formalı
- maye formalı
- qaz və maye formalı

352 Lənkəran regionunda relik bitkilərin mühafizə olunduğu qoruqdur:

- Xvalin.
- Hirkan;
- Züvən ;
- Bəndovan;
- Gürgün;

353 Lənkəran regionunda təbii komplekslərin mühafizəsi məqsədi ilə yaradılmış qoruqlar?

- doğru cavab yoxdur .
- Qızılağac və Bəndovan ;
- Təngərud və Hirkan ;
- Hirkan və Qızılağac ;
- Burovar və Hirkan;

354 Yalama Nabran zonasında turizmin inkişafının mənfi ekoloji nəticəsidir:

- düzən meşə sahələrinin artması
- əhəlinin əmək vərdişlərinin dəyişməsi
- həyat şəraitinin yaxşılaşması
- meşələrin deqredasiyası və sahil zonasının ekoloji vəziyyətinin pisləşməsi
- sahil zonasında çimərliklərin və iaşə obyektlərinin artması

355 Quba Xaçmaz İR-da meşələrin məhvi səbəb olur: 1)sel,sürüşmə və eroziyaya,2)heyvanat aləminin sayının artmasına,3)insanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına,4)fauna və flora növlərinin məhvinə,5)bulaqların qurumasına,6)bulaqların çoxalmasına

- 2,5,6
- 2,4,6
- 1,2,3
- 1,4,5
- 3,5,6

356 Quba Xaçmaz İR-da torpaq dağıdıcı proseslərin qarşısının alınmasının ən effektiv yoludur:

- doğru cavab yoxdur
- deflyasiya
- rekultivasiya tədbirləri
- fitomeliorativ tədbirlər
- infiltrasiya

357 Quba Xaçmaz İR-nın torpaq örtüyünə mənfi ekoloji təsir göstərən təbii ekzogen prosesləridir: 1)zəlzələ,2)sel,3)tektonik proseslər,4)sürüşmə,5)vulkan fəaliyyəti,6)eroziya

- 3,5,6

- 1,3,5
 1,2,5
 2,4,6
 3,4,6

358 Quba Xaçmaz İR-nm təbii su hövzələrinin çirklənmə səbəbləridir: 1)sənaye tullantı suları,2)məşə suvarma işləri,3)məişət tullantı suları,4)meyvəçilikdə suvarma suları,5)ekoturizmin inkişafı,6)yeraltı sular

- 2,4,6
 2,3,4
 1,2,4
 1,3,5
 3,4,5

359 Quba Xaçmaz İR-da ekoloji vəziyyətə mənfi təsir edərək texnogen landşaft formalaşdıran əsas amillər:

- torf hasilatı
 qaz hasilatı
 yanar şist hasilatı
 neft hasilatı
 kömür hasilatı

360 Kür-Araz ovalığında şoranlaşmış və təkrar şoranlaşmış ərazilərin genişlənməsinin səbəbləri? 1.yeraltı suların səthə yaxın olması 2. yağıntının buxarlanmadan çox olması 3.suvarmanın düzgün aparılmaması 4. tektonik hərəkətlərin intensivliyi

- 2.4
 2.3
 1.2
 1.3
 3.4

361 Kiçik Qafqaz regionu üçün səciyyəvi olan təbii ehtiyatlardan hansıları tükənən və bərpa olunmayıdır? 1.Meşə 4. Dəmir filizi 2.Polimetal filizləri 5. Torpaq 3. Su 6.Alunit

- 3,5,6
 2,3,5
 1,2,3
 2,4,6
 3,4,5

362 Lənkəran regionunun təbii ekosistemlərinə antropogen təsirlər səbəb olmuşdur:

- doğru cavab yoxdur.
 torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
 bitkilərin növ tərkibinin zənginləşməsinə ;
 torpaq və bitki örtüyünün deqredasiyasına;
 şoranlaşmaya;

363 Lənkəran regionunda tərəvəçiliyin sürətli inkişafının yaratdığı ekoloji problemlər:

- doğru cavab yoxdur.
 meşələrin kütləvi məhvi ;
 torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə ;
 torpaqlarda zəhərli kimyəvi maddələrin və ağır metalların toplanmasına ;
 torpağın məsaməliliyinin artmasına ;

364 Lənkəran regionunun Xəzər sahili torpaqlarının sıradan çıxmasının səbəbləri:

- torpaqların əkilməsi.
- heyvanat aləminin təsiri ;
- meşələrin məhvi;
- Xəzərin səviyyəsinin qalxması;
- iqlim amili;

365 Xanbulançay su anbarının tikintisinin mənfi ekoloji nəticələri:

- sellərin zəifləməsi.
- şoranlaşma ;
- eroziyanın zəifləməsi;
- meşə fondunun məhvi ;
- daşqın ;

366 Quba Xaçmaz İR-da sürüşmə və sellərin mənfi ekoloji nəticələridir: 1)torpaq qatının pozulması,2)torpağın münbitliyinin artması,3)bitki örtüyünün məhv olması,4)landşaftların zənginləşməsi,5)geniş sahələrin yararsızlaşması,6)torpaqda məhsuldarlığın artması

- 1,5,6
- 2,4,6
- 1,2,4
- 1,3,5
- 3,5,6

367 Quba Xaçmaz İR-da torpaqların sıradan çıxmasının başlıca səbəbləri:

- aqrotexniki işlərdir
- deflyasiyadır
- meliorasiyadır
- eroziyadır
- fitomeliorasiyadır

368 Quba-Xaçmaz İR-da antropogen təzyiğin artması və nəticədə ekoloji mühitə mənfi təsirin səbəbləridir:

- doğru cavab yoxdur
- sənayenin intensiv inkişafı
- mədəni landşaftlar
- turizmin inkişafı
- meyvəçiliyin inkişafı

369 Kiçik Qafqaz regionunda yerləşən qoruqlar?

- Qaragöl və Ağgöl
- Bəsitçay və Şirvan
- Qarayazı və Hirkan
- Göy-göl və Qaragöl
- Göy-göl və Ordubad

370 Lənkəran regionunda dağətəyi meşələrinin qırılması səbəb olmuşdur:

- doğru cavab yoxdur.
- torpağın fiziki xassələrinin dəyişməsinə;
- şoranlaşmaya ;
- eroziya və sürüşməyə ;
- mikroiklim dəyişməsinə ;

371 Lənkəran regionunda ekoloji problemlərin yaranmasına təsir göstərən təbii amillərdəndir:

- iqlim amili ;

- yağıntılar;
- vulkanizm;
- doğru cavab yoxdur.
- iqlim, fizcoğrafi xüsusiyyətlər və zəlzələlər ;

372 Lənkəran ovalığında ekoloji problem yaradan səbəblərdəndir:

- suvarma kanallarının çəkilməsi ;
- düzən meşələrinin məhvi;
- doğru cavab yoxdur.
- sitrus meyvəçiliyinin inkişafı;
- çayçılığın inkişafı;

373 Respublika meşə fondunun neçə faizi Lənkəran regionunun payına düşür:

- 20%-i;
- 14,5%-i ;
- 13,3%-i.
- 15,5%-i;
- 18%-i;

374 Dağlıq Şirvan İR-nın təbii su mənbələrinin ekoloji vəziyyətinə mənfi təsir göstərir:

- yüngül sənaye
- heyvandarlığın inkişafı
- əkinçiliyin inkişafı
- antropogen amillər
- üzümçülük

375 Dağlıq Şirvan İR-da torpaqların deqredasiyası səbəblərindəndir

- rekultivasiya işləri
- aqrotexniki tədbirlər
- fitomeliorasiya
- sürüşmələr
- vulkan fəaliyyəti

376 Naxçıvan şəhərində atmosferin çirklənmə mənbələri hansılardır?

- yeyinti sənayesi;
- məişət tullantıları;
- yüngül sənaye;
- avtomobil nəqliyyatı və tikinti materialları istehsalı ;
- yeyinti sənayesi;

377 Naxçıvanda yaradılmış Dövlət Təbiət qoruğu və onun yaranma tarixi hansıdır?

- Ordubad – 2008-cü il.
- Kəngərli – 2005-ci il;
- Şərur – 2000-ci il;
- Şahbuz – 2003-cü il ;
- Sədərək - 2007-ci il;

378 Naxçıvanda yaradılmış Milli park və onun yaranma tarixi hansıdır?

- Culfa – 2005-ci il.
- Şərur – 1999-cu il;
- Sədərək- 1995-ci il;
- Ordubad – 2003-cü il ;

- Şahbuz – 2000-ci il ;

379 Dağlıq Şirvan İR-da ekoloji sistemin dayanıqlılığının yüksəlməsinə təkan vermişdir:

- yeyinti sənayesinin inkişafı
 aqromeliorasiya
 antropogen fəaliyyət
 qoruqların yaranması
 heyvandarlığın inkişafı

380 Dağlıq Şirvan İR-da ekoloji problemlərin yaranmasının başca təbii amilləridir:

- kimya sənayesinin inkişafı
 heyvandarlığın intensiv inkişafı
 antropogen fəaliyyət növləri
 fizcoğrafi xüsusiyyət və geoloji quruluş
 üzümçülüyn inkişafı

381 Kür-Araz ovalığında şoranlaşmaya qarşı əsas mübarizə tədbirləri?

- torpaqların dincə qoyulması
 yamaclarda terrasların düzəldilməsi və ağaclar əkilməsi
 rekultivasiya aparılması və terraslaşdırma
 Torpaqların yuyulması və kollektor-drenaj şəbəkəsinin çəkilməsi
 meşə zolağının salınması və beton bəndlər çəkilməsi

382 Naxçıvanın ekoloji-coğrafi şəraitinin gərginləşməsinin başlıca səbəbi hansıdır?

- doğru cavab yoxdur.
 əsas ərazidən ayrı düşməsi;
 İranla həmsərhəd olması ;
 blokada vəziyyətində olması;
 yağıntılının artması;

383 Naxçıvanda dağ-mədən sənayesinin inkişafının yaratdığı ekoloji problemlərdəndir?

- meşələrin məhvi.
 Arpaçayın çirklənməsi;
 Naxçıvançayın çirklənməsi;
 torpaq-bitki örtüyünün dağılması və çirklənməsi ;
 Araz su anbarının çirklənməsi;

384 Dağlıq Şirvan İR-da ekoloji duruma mənfi təsir göstərən amillərdəndir:

- təbii landşaftların zənginləşdirilməsi
 suların kompleks istifadə
 taxılçılığın inkişafı
 turizmin inkişafı
 torpaqların rekultivasiyası

385 Dağlıq Şirvan İR-da ekoloji gərginlik yaradan endogen proseslərdir:

- küləklər
 vulkan fəaliyyəti
 insan fəaliyyəti
 zəlzələ
 iqlim dəyişkənliyi

386 Dağlıq Şirvan İR-da ekoloji gərginlik yaradan proseslərdir:

- vulkan fəaliyyəti
- meşə meliorasiya
- deflyasiya
- sel və eroziya
- fitomeliorasiya

387 Dağlıq Şirvan İR-nm torpaq örtüyünün ekoloji vəziyyətinə mənfi təsir edir:

- vulkan fəaliyyəti
- bostançılığın intensiv inkişafı
- rütubət miqdarı
- heyvandarlıq, meşələrin qırılması, əkinçilikdə kimyalaşdırma
- qara metallurgiya tullantıları

388 Dağlıq Şirvan İR-nın atmosfer hövzəsində rast gəlinən tullantılardandır:

- karbohidrogenlər
- xlor və flor birləşmələri
- benzopirenlər
- toz, karbon, azot və kükürd oksidləri
- ammoniyak, toz və ağır metallar

389 Dağlıq Şirvan İR-nm ekoloji mühitinə mənfi təsir göstərən proseslərdir: 1) yüngül sənayenin inkişafı, 2) taxılçılığın inkişafı, 3) eroziya, 4) sürüşmə, 5) vulkan fəaliyyəti, 6) sel və daşqın

- 2,3,5
- 2,4,5
- 1,3,5
- 3,4,6
- 1,2,6

390 Kür-Araz ovalığında torpaqların şoranlaşmasına səbəb olmayan amil?

- suvarma kanallarında beton örtüklərin olmaması
- torpağın tərkibində asan həll olunan duzların olması
- suvarmanın düzgün aparılmaması
- növbəli əkin sisteminin tətbiq olunması
- mümkün buxarlanmanın çox olması

391 Naxçıvan torpaqlarında eroziya prosesini sürətləndirən amillərdən deyil?

- fiziki aşınmanın intensivliyi;
- dağlıq relyefi ;
- yarımsəhra iqlimi;
- zəngin bitki örtüyü.
- heyvandarlığın inkişafı;

392 Naxçıvanın rekreasiya və ekoturizm əhəmiyyətli əraziləri:

- doğru cavab yoxdur.
- meşə sahələri;
- dağlıq sahələr;
- milli park, Təbiət qoruğu və tarixi abidələr ;
- su anbarları ətrafı;

393 Naxçıvan torpaqlarının ekoloji vəziyyətinə mənfi təsir göstərən amillərdən biridir?

- suvarma;
- fitomeliorasiya.

- eroziya ;
- quraqlıqlaşma;
- səhralaşma;

394 Naxçıvanda ekoloji durumu gərginləşdirən təbii amillərdəndir?

- kotinental iqlim ;
- geoloji quruluş ;
- heyvanat aləmi.
- bitki örtüyü;
- yarımsəhra iqlim;

395 Naxçıvan regionunda ekoloji problemlərin səbəblərindən biridir?

- taxılçılığın inkişafı;
- faydalı qazıntıların istismarı;
- qrun sularının səviyyəsi.
- yağıntılarn çoxluğu;
- meşələrin yoxluğu;

396 Gəncə Qazax İR – da ekoloji problemlərin yaranmasına təkan verən təbii amillərdir:

- insan amili
- sənayenin inkişafı
- Kür suyundan səmərəli istifadə
- kartofçuluğun inkişafı
- relyef və geoloji quruluş

397 Aran İR – da daşqınların yaratdığı ekoloji təhlükələrdəndir 1. təkrar şoranlaşma 2. bitki örtüyünün zənginləşməsi 3. bataqlıqlaşma 4. torpağın məhsuldarlığının artması 5. torpağın lillə örtülməsi 6. tuqay meşələrinin bərpası

- 2,4,6
- 4,5,6
- 1,3,5
- 2,3,4
- 1,2,6

398 Aran İR ərazisindən axan və ən çox çirklənməyə məruz qalan çayı:

- Tərtərçay
- Kür çayı
- Göyçay çayı
- Bolqarçay
- Türyançay

399 Aran İR – da pambıqçılığın intensiv inkişafının yaratdığı mənfi ekoloji nəticələrdəndir:

- torpaqlara üzvi gübrələrin verilməsi
- torpaqların kimyəvi çirklənməsi
- torpaqların suvarılması
- torpaqlarda meliorasiya tədbirləri
- torpaqların yuyulması

400 Aran İR – da ekoloji problemlərin yaranmasına təkan verən təbii amillərdir:

- sıx meşə örtüyü
- fizcoğrafi xüsusiyyət və ekzogen proseslər
- intensiv yağıntılar

- səpələnən radiasiyanın çoxluğu
- antropogen amillər

401 Aran İR – dan axan çayların su anbarları vasitəsi ilə tənzimlənməsinin mənfi ekoloji nəticələrindən biridir:

- balıqçılıq təsərrüfatının məhvi
- tuqay meşələrinin məhvi
- çaylarda daşqınların azalması
- çaylarda daşqınların artması
- idman kompleksinin ləğvi

402 Aran İR ərazisindəki göllərin ekoloji vəziyyətinin pisləşməsinə təsir göstərir:

- sudan suarmada istifadə
- lillənmə və bitki köklərinin toplanması
- göllər ətrafında ekoturizmin zəif inkişafı
- sulara balıqçılığın inkişafı
- su hövzələrində düşən yağıntılar

403 Aran İR – da iri sənaye şəhərləri ətrafında torpaqların ağır metallarla çirklənməsi səbəb olur:

- yaşıllıqların artmasına
- meşə bərpa işlərinin ləngiməsinə
- irriqasiyanın intensivləşməsinə
- bitki örtüyünün kəsibləşməsinə
- bitkilərin fotosintez prosesinə

404 Aran İR – da çirklənmiş, korlanmış, dağılmış torpaqların bərpası üçün tələb olunur:

- irriqasiya
- rekultivasiya
- meliorasiya
- aqromeliorasiya
- deflyasiya

405 Aran İR – da səhrələşmə prosesinin başlıca səbəbləridir

- səpələnən radiasiya
- zəngin meşə örtüyü
- rütubət çatışmazlığı, buxarlanmanın çoxluğu
- rütubət bolluğu
- ifrat buludluluq

406 Aran İR – da gedən təbii – ekzogen proseslərdən biridir:

- aqromeliorasiya
- səhrələşmə
- deflyasiya
- irriqasiya
- fitomeliorasiya

407 Aran İR – da ətraf mühitə ən çox tullantı atan sənaye şəhəridir:

- İmişli şəhəri
- Mingəçevir şəhəri
- Şirvan şəhəri
- Yevlax şəhəri
- Bərdə şəhəri

408 Aran İR – da yerləşən iri sənaye şəhərlərində ətraf mühitə daha çox tullantı atan təsərrüfat sahəsidir:

- kimya sənayesi
- bağçılıq təsərrüfatı
- nəqliyyat təsərrüfatı
- metallurgiya sənayesi
- Üzümçülük təsərrüfatı

409 Aran İR – nın atmosfer havasında orta qatılıq həddindən yüksəkdir:

- hidrogen – sulfidin miqdarı
- hisin miqdarı
- aerosolun miqdarı
- tozun miqdarı
- benzol miqdarı

410 Aran İR – da atmosfer havasına atılan tullantıların həcminə və xüsusi çəkisinə görə öndədir:

- Salyan şəhəri
- Yevlax şəhəri
- Şirvan şəhəri
- Mingəçevir şəhəri
- Bərdə şəhəri

411 Aran İR – da ətraf mühitə ən çox zərər vuran təsərrüfat sahələrindən biridir:

- ayaqqabı istehsal müəssisəsi
- yüngül sənaye
- cihazqayırma müəssisələri
- DRES – lər
- gəmiqayırma sənayesi

412 Aran İR – da atmosferin çirklənmə səbəbləridir:

- doğru cavab yoxdur
- mənzil – kommunal təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı
- sənaye və avtomobil nəqliyyatı
- su nəqliyyatı

413 Aran İR – da ən mühüm ekoloji problemlərdən biridir:

- aqromeliorativ tədbirlər
- torpaq bərpa işləri
- torpaqların meliorasiyası
- torpağın şoranlaşması
- torpaq irriqasiyası

414 Aran İR – nın kənd təsərrüfatında suvarma əkinçiliyinin inkişafının mənfi ekoloji nəticələridir:

- fitomeliorasiya
- irriqasiya
- meliorasiya
- irriqasiya eroziyası
- meyvə bağlarının quruması

415 Aran İR – da ətraf mühiti qaz və toz formulu tullantılarla çirkləndirən başlıca sənaye sahələri. 1. energetika 2. əlvan metallurgiya 3. kimya 4. yüngül sənaye 5. mebel istehsalı 6. tikinti materialları istehsalı

- 2,4,5
- 2,3,4
- 1,4,6
- 1,3,6
- 3,4,5

416 Aran İR – da torpaqların çirklənmə səbəblərindən biridir.

- toxuculuq sənayesi.
- enerjetikanın inkişafı
- meyvəçiliyin inkişafı
- neft hasilatı
- qaz formalı tullantılar

417 Aran İR – da ekoloji problemlərin yaranma səbəblərindəndir:

- tikiş – trikotaj istehsalı
- mebel istehsalı
- toxuculuğun inkişafı
- kənd təsərrüfatının intensiv inkişafı
- quru subtropik meyvəçiliyin inkişafı

418 Abşeron İR-da ekoloji gərginliyi artırən səbəblərdən biridir:

- üzümçülüyn inkişafı
- elektrik dəmir yollarının inkişafı
- tərəvəzçiliyin inkişafı
- avtomobil nəqliyyatının inkişafı
- dəniz nəqliyyatının inkişafı

419 Atmosferə atılan tullantıların həcminə və xüsusi çəkisinə görə 1-ci yerdə olan iqtisadi rayon:

- Lənkərandır
- Arandır
- Gəncə-Qazaxdır
- Abşerondur
- Naxçıvandır

420 Abşeron iqtisadi rayonunda (İR) ekoloji gərginliyə səbəb olan başlıca sənaye sahəsi:

- mebel istehsalı
- yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- neft hasilatı və emalı
- tikiş trikotaj istehsalı

421 Abşeron regionunda bitki və heyvanat aləminin mühafizəsi məqsədi ilə yaradılmış Milli parklar?

- Dənizkənarı və Şirvan;
- Abşeron və Altıağac;
- Qobustan və Dənizkənarı.
- Abşeron və Qobustan;
- Qobustan və Altıağac;

422 Abşeron regionunda məhdud təbii resurslardandır:

- tikinti resursları.
- torpaq resursları;
- bitki resursları;

- su resursları ;
- yanacaq resursları ;

423 Abşeron İR-da ətraf mühitin çirklənməsində,tullantıların yayılmasında öz təsirini göstərən amillər:

- iqtisadi amillər
- demoqrafik amillər
- sosial amillər
- təbii coğrafi amillər
- hüquqi amillər

424 Abşeron İR-da ekoloji gərginliyin artması səbəbləri:

- meşələrin məhvi
- hündürmərtəbəli binalar
- əhalinin qeyri bərabər yerləşməsi
- urbanizasiya və demoqrafik gərginlik
- kənd təsərrüfatının ifrat kimyalaşdırılması

425 Abşeron regionunun ekoturizm əhəmiyyətli sahəsi:

- doğru cavab yoxdur.
- qərb hissəsi;
- cənub hissəsi;
- şimal hissəsi ;
- şərq hissəsi;

426 Abşeron regionunda sulardan səmərəli istifadə yoludur:

- doğru cavab yoxdur.
- sudan istifadəni məhdudlaşdırmaq;
- suvarma sularına qənaət etmək;
- dövriyyə su sistemi yaradıb tətbiq etmək ;
- əhaliyə verilən suyun miqdarını azaltmaq;

427 Abşeron regionunda atmosferə daha çox tullantı atan mənbə:

- dəniz nəqliyyatıdır.
- qara metallurgiyadır;
- kimya sənayesidir ;
- avtomobil nəqliyyatıdır ;
- maşınqayırma ;

428 Abşeron regionunun torpaqları çirklənmişdir:

- doğru cavab yoxdur.
- yeyinti sənayesi tullantıları ilə;
- yüngül sənayesi tullantıları ilə;
- kimya və neft sənayesi tullantıları ilə ;
- toxuculuq sənayesi tullantıları ilə ;

429 Abşeron regionunda ekoloji vəziyyətin gərginləşmə səbəblərindəndir?

- tikintinin inkişafı.
- kənd təsərrüfatının yüksək inkişafı ;
- iqlim şəraiti;
- sənayenin, nəqliyyatın yüksək inkişafı ;
- yeyinti və yüngül sənayenin yüksək inkişafı;

430 Abşeron İR-nun iri şəhərlərində orta sutkalıq qatılıq həddini keşən maddələr:

- doğru cavab yoxdur
- kükürd anhidridi
- karbon oksidi
- azot 4 oksid və toz
- benzopiren

431 Abşeron İR-da ətraf mühitə zərər vuran hasilat sənaye sahələrindən biridir:

- torf hasilatı
- yanar şist hasilatı
- qaz hasilatı
- neft hasilatı
- kömür hasilatı

432 Abşeron İR-da atmosfer çirklənməsində 1-ci olan şəhər:

- doğru cavab yoxdur
- Xırdalandır
- Sumqayıtdır
- Bakıdır
- Xızıdır

433 Abşeron İR-da atmosferin tozla çirklənməsinin başlıca mənbələrindən biridir:

- gil hasilatı
- kərpic istehsalı
- azbest istehsalı
- sement istehsalı
- mişardaşı istehsalı

434 Abşeron iqtisadi rayonunda ətraf mühitə zərər vuran sənaye sahələrindən biridir:

- meyvə-tərəvəz konservi istehsalı
- saxsı qablar zavodu
- mebel istehsalı
- toxuculuq
- kimya və neft kimya sənayesi

435 Naxçıvan ərazisində bitki və heyvanat aləminin nisbətən kasıb olmasının səbəbi?

- denudasiya prosesləri
- relyefin mürəkkəbliyi
- iqlimin mülayim-kontinental olması
- iqlimin kəskin-kontinental olması
- su ehtiyatlarının zənginliyi

436 Abşeron regionunda ətraf mühitə daha çox ziyan vuran sənaye müəssisələri:

- meşə və ağac emalı sənayesi.
- yeyinti sənayesi;
- qara metallurgiya ;
- yanacaq- energetika ;
- yüngül sənaye ;

437 Abşeron göllərinin başlıca çirklənmə mənbələridir:

- maşınqayırma sənayesi çirkab suları.

- metallugiya sənayesi çirkab suları;
- kimya sənayesib çirkab suları ;
- neft məhsulları və məişət çirkab suları ;
- yeyinti sənayesi çirkab suları;

438 Abşeron regionunu daha çox çirkəndirən maddə:

- maye formalı tullantılar;
- bərk tullantılar;
- xlordur;
- karbohidrogenlər.
- toksik tullantılar;

439 Abşeron regionunda başlıca çirkənmə mənbələri:

- heyvandarlıq təsərrüfatı tullantıları.
- yüngül və yeyinti sənayesi tullantıları ;
- kənd təsərrüfatı;
- avtomobil nəqliyyatı və sənaye tullantıları ;
- maşınqayırma sənayesi tullantıları ;

440 Abşeron regionunda ekoloji problemlərin yaranma səbəblərindən biridir?

- yüngül sənayesi tullantıları.
- qara metallugiya sənayesi tullantıları;
- maşınqayırma sənayesi tullantıları;
- kimya sənayesi tullantıları;
- yeyinti sənayesi tullantıları;

441 Abşeron regionunda ekoloji problemin yaranması başlanmışdır?

- metallugiya sənayesinin inkişafından sonra.
- neft daşınmasından sonra;
- neft emalından sonra;
- neft hasilatından sonra ;
- yeyinti sənayesinin inkişafından sonra;

442 Azərbaycanda ekoloji baxımdan ən gərgin region hansıdır?

- Naxçıvan.
- Böyük Qafqaz;
- Kiçik Qafqaz;
- Abşeron ;
- Lənkəran;

443 Dağ-mədən sənayesinin Abşeronda yaratdığı ekoloji problemdir:

- doğru cavab yoxdur .
- torpaqların deqredasiyası ;
- təbii göllərin çirkənməsi;
- meşələrin məhvi;
- əkin sahələrinin azalması;

444 Dağ-mədən sənayesinin inkişafının mənfi ekoloji təsir göstərdiyi inzibati rayonlardandır :

- doğru cavab yoxdur .
- Gədəbəy, Kəlbəcər və Laçın;
- Şəki, Qəbələ və Qax;
- Füzuli, Qubadlı və Şuşa ;

- Oğuz, Culfa və Quba;

445 Dağ-mədən sənayesinin tullantılarından daha çox çirklənmiş çay:

- Tərtərçaydır;
 Filizçaydır;
 Qoşqarçaydır;
 Gəncəçaydır;
 Köndələnçaydır.

446 Azərbaycanda dağ-mədən sənayesinin inkişafı ilə əlaqədar daha çox ekoloji gərginliyə məruz qalmışdır:

- Füzuli rayonu;
 Daşkəsən rayonu.
 Şahbuz rayonu;
 Gədəbəy rayonu;
 İsmayıllı rayonu;

447 Dağ-mədən hasilatı rayonlarında ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərindən deyil:

- meşə meliorasiya;
 doğru cavab yoxdur .
 rekultivasiya;
 fitomeliorasiya;
 kompleks emal və təkrar istehsal;

448 Gəncə Qazax İR – da ekoloji mühitə ciddi zərər vuran təbii prosesdir:

- insan fəaliyyəti
 dağəmələgəlmənin sabitləşməi
 təbiətdən səmərəli istifadə
 zəlzələlər
 palçıq vulkanı

449 Gəncə - Qazax İR – da rekreasiya ehtiyatlarından intensiv istifadə səbəb olur

- rekreasiya ərazilərinə antropogen təzyiq artır
 ətraf mühitdən kompleks istifadə olunur
 təbii komplekslərdən səmərəli istifadə olunur
 ekoloji mühit normalaşır
 əhali aclıq çəkir

450 Gəncə - Qazax İR – da ətraf mühitin vəziyyətinin ekoloji normalara uyğunlaşdırılması məqsədi ilə tələb olunur:

- istehsal sahələrinin genişləndirilməsi
 faydalı qazıntılardan eninə istifadə
 doğru cavab yoxdur
 təbiətdən istifadənin idarə olunması və tənzimlənməsi
 qara və əlvan metallurgiya müəssisələrinin genişləndirilməsi

451 Gəncə - Qazax İR – da təbii komplekslərin mühafizəsi üçün yaradılmış təbiət qoruqlarıdır:

- doğru cavab yoxdur
 Qarayazı, Göy-göl, Eldar şamı
 Maralgöl, Xoşbulaq, Çinarlı
 Qaragöl, Hacıkənd, Samux
 Qarmaqvarı şam, Ceyrançöl, Xallı

452 Gəncə - Qazax İR ərazisində meşələrin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələridir:

- yağıntının artması
- fitomeliorasiya tədbirlərinin aparılması
- eroziya, sel, sürüşmə artır
- əkin sahələri genişlənir
- kserofit bitkilərin inkişafı zəifləyir

453 Gəncə - Qazax İR – dan axan və ən çox çirklənmiş tranzit çaylardır:

- Qoşqarçay, Gəncəçay
- Kür, Ağstafaçay
- Şəmkiçay, İncəçay
- Tovuzçay, Əsrəkçay
- Zəyəmçay, Gəncəçay

454 Gəncə - Qazax İR – da antropogen təzyiqlə məruz qalan göldür:

- Şamlıgöl
- Göygöl
- Zəligöl
- Maralgöl
- Qaragöl

455 Gəncə – Qazax İR ərazisində yaranan məişət çirkab suların çirkləndirdiyi əsas çaylardır:

- İncəçay, Əsrəkçay, Qaraçay
- Zəyəmçay, İncəçay, Kürmükçay
- Kür, Gəncəçay, Şəmkiçay
- Tovuzçay, Əsrəkçay
- doğru cavab yoxdur

456 Gəncə - Qazax İR – da texnogen pozulmuş torpaqların yayıldığı ərazilərdən biridir:

- Gəncə yeyinti sənaye müəssisələrinin tullantıları altında qalan torpaqlar
- Hacıkənd ətrafı
- Ceyrançöl ərazisi
- Gəncə Gil Torpaq kombinatının şlamları altında qalan torpaq sahələri
- Xoşbulaq yaylağı

457 Gəncə - Qazax İR – da ekoloji gərginliyə məruz qalaraq tam çirklənmiş ərazilərdir: 1. Daşkəsən filizsaflaşdırma kombinatı ətrafı 2. alunit hasilatı laylarının ərazisi 3. Gədəbəy mis hasilatı laylarının ərazisi 4. Şəmki mis yatağı ətrafı 5. Ağstafa sink yatağı ətrafı

- 1,4,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 2,4,5
- 2,3,5

458 Gəncə - Qazax İR – da faydalı qazıntıların hasilatı hansı mənfi ekoloji nəticələrə səbəb olur? 1. torpağın aşınması 2. torpağın strukturunun qorunması 3. eroziyaya 4. torpağın aqromerasiyasına 5. torpaq sürüşməsinə

- 1,4,5
- 3,4,5
- 1,3,5
- 1,2,4
- 2,3,4

459 Gəncə - Qazax İR ərazisindən axan Qoşqarçayın suyunda qatılıq həddini dəfələrlə ötüb keçən hansı kimyəvi elementdir?

- sink
- dəmir
- mis
- qurğuşun
- kadimiy

460 Gəncə - Qazax İR – da yerləşən Daşkəsən dağ-mədən hasilatı sahəsinin tullantı sularının daha çox çirkləndirdiyi çaylar:

- Zəyəmçay
- Qoşqarçay
- Şəmkirçay
- Gəncəçay
- İnçəçay

461 Gəncə - Qazax İR – da sənaye sahələrinin və nəqliyyatın ətraf mühitə vurduğu zərərin mənfi ekoloji nəticələri: 1. torpaq deqradasiyası 2. torpaq meliorasiyası 3. biomüxtəlifliyin pozulması 4. əhəlinin fəaliyyət sahəsinin optimallaşmasına 5. su ehtiyatlarının çirklənməsi

- 3,4,5
- 2,4,5
- 1,3,5
- 1,2,3
- 2,3,4

462 Gəncə - Qazax İR – da təbii resursların hasilatı, daşınması və emalı prosesində ətraf mühitə ekoloji baxımdan vurulan ziyanlar hansı dəyişikliyə səbəb olur:

- daşınma xərcləri artır
- torpaq resurslarının mühafizəsi təmin olunur
- faydalı qazıntıdan kompleks istifadə edilir
- təbii mühit komponentləri korlanır
- müasir texnologiyalar tətbiq olunur

463 Gəncə - Qazax İR – da ən çox çirklənməyə məruz qalan şəhərdir:

- Tovuz
- Şəmkir
- Naftalan
- Gəncə
- Qazax

464 Gəncə - Qazax İR – da dağ – mədən sənayesinin ətraf mühitə vurduğu zərərin nəticəsidir.

- doğru cavab yoxdur
- torpaq meliorasiya
- torpaq rekultivasiyası
- torpaq eroziyası
- torpaq irriqasiyası

465 Gəncə - Qazax İR – da faydalı qazıntıların istismarının mənfi ekoloji nəticələridir:

- sulardan istifadənin optimallaşdırılması
- torpaqların rekultivasiyası
- meşə meliorasiya
- torpaqların deqradasiyası

- torpaqdan səmərəli istifadə

466 Gəncə - Qazax İR – da atmosferə atılan tullantılar daha çox hansı mənşəlidir?

- toz və his
 toz
 maye
 qaz və maye
 aerosol

467 Gəncə - Qazax İR – da atmosferə zərərli tullantı atan təsərrüfat sahəsidir:

- gön – dəri istehsalı
 elektrotexnika sənayesi
 kənd təsərrüfatı
 nəqliyyat
 avtomobilqayırma

468 Gəncə - Qazax İR – da atmosferi tozla daha çox çirkləndirən sənaye sahəsidir:

- cihazqayırma sənayesi
 mebel istehsalı
 yüngül sənaye
 tikinti materialları istehsalı
 elektrotexnika sənayesi

469 Gəncə - Qazax İR – da ekoloji mühitə ciddi zərər vuran sənaye sahələrindən biridir:

- yeyinti sənayesi
 mebel istehsalı
 toxuculuq sənayesi
 əlvan metallurjiya
 çini qablar zavodu

470 Gəncə - Qazax İR – da ətraf mühitə zərər vuran sənaye sahəsidir:

- maşınqayırma sənayesi
 yeyinti sənayesi
 yüngül sənaye
 dağ – mədən sənayesi
 şarabçılıq

471 Qeyri-filiz hasilatı rayonlarında ətraf mühitin mühafizəsinin təmini tədbirlərindəndir:

- doğru cavab yoxdur .
 hasilatın genişləndirilməsi;
 hasilatın kompleksliliyi ;
 rekultivasiya və fitomeliorasiya;
 aqrotexniki tədbirlər;

472 Dağ-mədən sənayesinin mənfi ekoloji nəticələrini aradan qaldırmaq tədbirləri siyahısına daxildir:

- doğru cavab yoxdur.
 hasilatın artırılması;
 hasilatın məhdudlaşdırılması;
 süxurların kompleks və ya təkrar emalı;
 təbii resurslardan intensiv istifadə;

473 Naxçıvanda dağ-mədən işlərinin aparıldığı və təbii mühitə daha çox ziyan filiz mədənləri aşağıdakılardır:

- doğru cavab yoxdur.
- Şahtaxtı və Nehrəm;
- Darıdağ və Ağdərə;
- Gümüşlü və Parağaçay ;
- Ordubad və Ağdərə;

474 Dağ-mədən sənayesi rayonlarında torpaq-bitki örtüyü aşağıdakı mənfi ekoloji təsirlərə məruz qalır:

- doğru cavab yoxdur.
- torpaqlardan səmərəli istifadə olunur;
- meşələr kolluqlarla əvəz olunur;
- torpaq-bitki örtüyü deqredasiyaya uğrayır ;
- rekultivasiyaya ehtiyac qalmır ;

475 Dağ-mədən sənayesinin daha çox mənfi ekoloji təsir göstərdiyi təbii komponentidir:

- üzüm bağları.
- hava hövzəsi;
- bitki örtüyü;
- torpaq örtüyü ;
- əhalinin şəxsi təsərrüfatı;

476 Azərbaycanda dağ-mədən sənayesinin inkişafı ilə əlaqədar ekoloji problemlərin yaranması hansı dövrdən başlamışdır?

- XXI əsrin əvvəllərindən.
- XIX əsrin II yarısından;
- XIX əsrin I yarısından;
- XX əsrin II yarısından;
- XX əsrin I yarısından;

477 Abşeronun Xəzər sahilləri daha çox çirklənmişdir?

- kimyəvi aktiv maddələrlə.
- turşularla;
- qələvilərlə ;
- neft, fenol və bakteriyalarla ;
- səthi aktiv maddələrlə;

478 Kəlbəcər – Laçın İR- da ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən təbii endogen amildir:

- sel
- axar sular
- günəş radiasiyası
- zəlzələ
- eroziya

479 Kəlbəcər – Laçın İR – da məhv edilən və ekoloji durumu kəskinləşdirən amillərdəndir:

- meşə meliorasiya
- İstisu mineral sularının qablaşdırılması
- meliorasiya
- çinar və qırmızı palıd ağaclarının məhvi
- tullantıların təkrar istifadəsi

480 Kəlbəcər – Laçın İR – da ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən təbii ekzogen amillərdir:

- palçıq vulkanları
- vulkan fəaliyyəti
- zəlzələ
- fizcoğrafi şərait və geoloji quruluş
- tektonik proseslər

481 Kəlbəcər – Laçın İR – nın müasir ekoloji durumunu kəskinləşdirən başlıca amildir:

- doğru cavab yoxdur
- təbii resurslardan kompleks istifadə
- təbiətdən səmərəli istifadə
- Erməni işğalı
- su resurslarının mühafizəsi

482 Yuxarı Qarabağ İR – nın təbii resurslarından intensiv istifadənin mənfi ekoloji nəticələridir 1. fitomeliorasiya 2. eroziya 3. rekultivasiya 4. bitki və heyvanat aləminin məhvi 5. irriqasiya

- 1.5
- 2.3
- 1.2
- 2.4
- 4.5

483 Yuxarı Qarabağ İR – da ətraf təbii komplekslərə mənfi ekoloji təsirlərin nəticəsidir:

- yeraltı sulardan kompleks istifadə
- meşə meliorasiya
- mineral suların istifadə
- kurort – rekreasiya sərvətlərinin məhvi
- torpaq meliorasiyası

484 Yuxarı Qarabağ İR – da Ermənistanın həyata keçirdiyi ekoloji terrorun nəticəsidir:

- torpaq meliorasiyası
- meşə bərpa işləri
- mədəni landşaftların yaranması
- təbii komplekslərin məhvi
- torpaq rekultivasiyası

485 Yuxarı Qarabağ İR – da meşələrin məhvinin mənfi ekoloji nəticələridir:

- zoosenozların inkişafı
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- əhalinin yanacaq təminatı
- heyvanat aləminin məhvi və eroziya
- fitosenozların inkişafı

486 Yuxarı Qarabağ İR – nın ekoloji mühitinə vurulan zərərlərdən biridir:

- rekultivasiya
- baleneoloji ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- qiymətli ağac növlərinin məhvi
- irriqasiya
- fitomeliorativ tədbirlər

487 Yuxarı Qarabağın işğal altındakı ərazilərdə ətraf mühitin müasir vəziyyəti səciyyələnilir:

- doğru cavab yoxdur
- torpaq – bitki ehtiyatlarından səmərəli istifadə

- mədəni landşaftların bərpası
- ekosistemlərin tənəzzülü
- fitomeliorativ tədbirlərin optimallaşdırılması

488 Yuxarı Qarabağ İR – nin işğalının mənfi ekoloji nəticələridir:

- meşə bərpa işlərinin yüksəlməsi
- mədəni landşaftların yaranması
- antropogen landşaftların azalması
- təbii landşaftların deqradasiyası
- torpaqlardan səmərəli istifadə

489 Yuxarı Qarabağ İR – da torpaqların sıradan çıxmasının antropogen səbəblərindən biridir:

- küləklər
- yeraltı suların səthə çıxması
- güclü yağışlar
- hərbi texnika və silahlardan intensiv istifadə
- günəş radiasiyası

490 Yuxarı Qarabağ İR – da torpaq eroziyasının səbəblərindən biridir

- dolu düşməsi
- meşə meliorasiya
- yeraltı sular
- hərbi texnikanın hərəkəti
- rekultivasiya

491 Yuxarı Qarabağ İR – nin təbii su mənbələrinin başlıca çirklənmə səbəbləridir:

- ərinti qaz suları
- rekreasiya məqsədilə istifadə
- suvarma suları
- sənaye və məişət çirkab suları
- yağıntı suları

492 Hazırda Yuxarı Qarabağ İR – da yaranmış ekoloji problemlərin başlıca səbəbi:

- yeraltı sulardan istifadə
- bol günəş enerjisi
- təbii resursların kompleks istifadəsi
- işğal və təbii resursların dağıdılması
- yağıntılar

493 Yuxarı Qarabağ İR- da ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən təbii amillərdir:

- yüksək olmayan dağlar
- işğal amili
- insan amili
- fizcoğrafi xüsusiyyət və geoloji quruluş
- düzənliklər

494 Abşeronda hansı növ elektrik stansiyası tikmək ekoloji cəhətdən daha sərfəlidir?

- mazutla işləyən İES
- su elektrik stansiyası
- geotermal elektrik stansiyası
- külək elektrik stansiyası
- qabarma elektrik stansiyası

495 Azərbaycanda Bakı, Sumqayıt, Daşkəsən şəhərləri üçün ümumi olan və ətraf mühitə ziyan vuran sənaye sahəsi?

- cihazqayırma
- neft-kimya
- elektrotexnika
- qara metallurjiya
- neft maşınqayırması

496 Şirvan şəhərində ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən çirklənmə mənbəyi:

- kənd təsərrüfatı maşınqayırma müəssisələri
- rezin məmulatları zavodu
- elektrotexnika zavodu
- energetika müəssisəsi
- toxuculuq kombinatı

497 Sumqayıt şəhərində ekoloji problemlərin yaranma səbəbi:

- doğru cavab yoxdur.
- kimya sənayesinin inkişafıdır;
- maşınqayırmanın inkişafıdır ;
- yüngül sənayenin inkişafıdır;
- qara metallurjiyanın inkişafıdır ;

498 Mingəçevir şəhərində ekoloji vəziyyəti gərginləşdirən çirklənmə mənbəyi:

- doğru cavab yoxdur.
- energetika müəssisəsi;
- toxuculuq kombinatı;
- kənd təsərrüfatı maşınqayırma müəssisəsi;
- rezin məmulatları zavodu;

499 Bakı şəhərində ekoloji problemləri yaratmışdır:?

- metal emalı tullantıları.
- neft hasilatı, emalı və neft-kimya sənayesi tullantıları ;
- yeyinti sənayesi tullantıları;
- maşınqayırma sənayesi tullantıları;
- kənd təsərrüfatında tətbiq olunan pestisidlər;

500 Azərbaycanın iri sənaye şəhərlərində ekoloji problemlərin yaranma səbəbləri:

- heyvandarlığın inkişafı.
- sənaye və nəqliyyatın inkişafıdır;
- tikintinin inkişafıdır;
- əhəlinin səmərəli yerləşməsidir;
- əkinçiliyin inkişafıdır;

501 Abşeronda atmosfer havasının çirklənməsinin əsas mənbələri? 1.Avtomobil nəqliyyatı 4.Neftayırma zavodları 2.Neft-kimya-müəssisələri 5.Yüngül sənaye 3.Yeyinti sənaye 6.Dəniz yolu nəqliyyatı

- 1,3,4
- 1,2,4
- 4,5,6
- 3,4,5
- 2,3,6

502 Abşeron regionunda hansı növ elektrik stansiyası tikmək ekoloji baxımdan ziyanlıdır?

- qazla işləyən İEM
- külək ES
- külək ES
- qazla işləyən İES
- AES

503 Abşeronda atmosfer havasının çirklənməsinin əsas mənbələri?

- yeyinti sənayesi və neft hasilatı.
- dəmir yol nəqliyyatı, cihazqayırma
- neft-kimya və avtomobil nəqliyyatı
- yeyinti və yüngül sənaye
- maşınqayırma və boru kəmərlər nəqliyyatı

504 Abşeron regionunda ekoloji gərginliyi aradan qaldırmağın ən perspektivli yolu?

- istehsal həcmi azaltmaq
- tullantısız və az tullantılı texnoloqiyalara keçmək
- doğru cavab yoxdur
- ətraf mühitə ziyan vuran istehsal sahələrini bağlamaq
- zərərli istehsal sahələrini Abşerondan köçürmək

505 Azərbaycanda neft emalı və neft-kimya sənayesinin mənfi ekoloji təsirlərinə məruz qalan şəhərdir?

- Sumqayıt
- Bakı
- Mingəçevir
- Şirvan
- Gəncə

506 Azərbaycan neftinin ekoloji baxımdan dünyada məşhurlaşdıran əsas əlamətlər?

- respublikanın hər yerində olması
- tərkibində qatışıqların az olması
- qiymətinin ucuz olması
- tərkibində kükürdün konsentrasiyasının yüksək olması
- tərkibində parafinin çox olması

507 Azərbaycanda elektroenergetika sənayesinin inkişafının mənfi ekoloji nəticələrinin hiss olunduğu şəhərlər ?

- Mingəçevir, Şəki
- Şirvan, Şamaxı
- Şirvan, Mingəçevir
- Bakı, Sumqayıt
- Gəncə, Naxçıvan

508 Azərbaycanda istifadəsi mümkün olan perspektiv ekoloji təmiz enerji mənbələri aşağıdakılardır?

- doğru cavab yoxdur
- geotermal enerji
- qabarma-çəkilmə enerjisi
- külək və günəş enerjisi
- su enerjisi

509 Azərbaycanda neft emalı sənayesinin mənfi ekoloji nəticələri?

- doğru cavab yoxdur
- bitki örtüyünün məhvi

- torpağın çirklənməsi
- atmosferin çirklənməsi
- heyvanat aləminin məhvi

510 Azərbaycanda neft və neft məhsulları ilə daha çox çirklənmiş ərazi haradır?

- Samur-Dəvəçi ovalığı
- Lənkəran ovalığı
- Ceyrançöl-Acınohur
- Abşeron yarımadası
- Qarabağ düzü

511 Azərbaycanda neft hasilatının mənfi təsir göstərdiyi ərazilərdir?

- Gəncə-Qazax düzü
- Arazboyu düzənlik
- Lənkəran ovalığı
- Kür-Araz ovalığı
- Qanux-Əyriçay vadisi

512 Azərbaycanın İES-i ətraf mühitə daha çox ziyan vurur?

- torfla işləyəndə
- neftlə işləyəndə
- qazla işləyəndə
- mazutla işləyəndə
- kömürlə işləyəndə

513 Lənkəran – Astara İR – da ətraf təbii mühitin ekoloji vəziyyətinin dəyişməsinə təsir göstərən təbii amillərdir:

- rekultivasiya
- fitomeliorativ tədbirlər
- insan fəaliyyəti
- fizcoğrafi xüsusiyyət və meteoroloji şərait
- aqrotexniki işlər

514 Kəlbəcər – Laçın İR ərazisinə Ermənistan işğalçıları tərəfindən edilən ekoloji təcavüz və ekoloji terror səbəbindən baş vermişdir:

- yay otlaqları bərpa edilmişdir
- heyvanat aləmi artmışdır
- bitki örtüyü zənginləşmişdir
- Ekoloji tarazlıq pozulmuşdur
- mədəni landşaft formalaşmışdır

515 Kəlbəcər – Laçın İR ərazisindən axan və ən çox çirklənməyə məruz qalan tranzit çaylardır:

- Qaraçay, Quruçay
- Tərtərçay, Quruçay
- Həkəri, Köndələnçay
- Oxçuçay, Bazarçay
- Xaçınçay, Qarqarçay

516 Kəlbəcər – Laçın İR – nın işğalı səbəb olmuşdur:

- təbiətdən səmərəli istifadəyə
- rekultivasiyaya
- meşə bərpa işlərinə

- kurort – rekreasiya resurslarının talan edilməsinə
 istisu kurortunun bərpasına

517 Kəlbəcər – Laçın İR –da faydalı qazıntıların kor təbii mənimsənilməsi ekoloji mühitə ciddi zərər vurmaqla hansı təbii prosesləri intensivləşdirmişdir. 1. deflyasiya 2. eroziya 3. abraziya 4. sürüşmə, sel 5. ekzazasiya 6. uçqun

- 1,3,5
 2,3,4
 1,2,3
 2,4,6
 4,5,6

518 Kəlbəcər – Laçın İR – da təbii komplekslərin mühafizəsi üçün yaradılmış qoruqlardır:

- Qarayazı, Maralgöl
 Qubadlı, Bəndovan
 Göy-göl, Korçay
 Qaragöl, Bəsitçay
 Ağgöl, Turyançay

519 Kəlbəcər – Laçın İR – da təbii resurslardan istifadənin mənfi ekoloji aspektləridir:

- doğru cavab yoxdur
 fitomeliorasiya
 torpaq rekultivasiyası
 eroziya, texnogen pozulma
 meşə meliorasiya

520 Azərbaycanda enerqetikanın inkişafı üçün hansı yeni ucuz mənbələrdən istifadə etmək olar və bu mənbələrin üstün cəhəti?

- günəş, dəniz cərəyanları-Xəzər sahilində il boyu fəaliyyət göstərir
 daş kömür, yanar şist-uçuz enerji verirlər
 uran, torf-ehtiyatları çoxdur
 külək, günəş-ekoloji cəhətdən təmizdir
 qabarma-çəkilmə, külək-Xəzərdə daha güclüdür

521 Neft emalı və neft-kimya sənayesinin zərərli tullantıları aşağıdakılardır? 1.Karbon qazı 4.Ağır metallar 2.Kükürd qazı 5.Azot və xlor qazı 3.Mikroelementlər 6. Karbohidrogenlər

- 2,5,6
 2,4,6
 1,3,5
 1,2,6
 3,5,6

522 Neft emalı və neft-kimya sənayesinin zərərli tullantıları və onların təsirinə məruz qalan şəhər ?

- makroelementlər və Sumqayıt
 ağır metallar və Gəncə
 bərk formalı tullantılar və Sumqayıt
 qaz formalı tullantılar və Bakı
 mikroelementlər və Bakı

523 Azərbaycanda SES-in yaradılmasının ətraf mühitə mənfi ekoloji təsiri hansılardır?

- doğru cavab yoxdur
 torpaq eroziyasıdır

- iqlimə təsiridir
- şoranlaşma və tuqay meşələrinin məhvədir
- sürüşmənin intensivləşməsidir

524 Lənkəran – Astara İR – da bitki və heyvanat aləminin mühafizəsi və turizmin inkişafı üçün yaradılmışdır:

- Zoopark
- Şirvan yasaqlığı
- Züvənd yasaqlığı
- Hirkan Milli Parkı
- Lerik qoruğu

525 Lənkəran – Astara İR – da ekoloji duruma mənfi təsir göstərən amillərdəndir:

- çay emalı
- meşə örtüyü
- meyvəçiliyin inkişafı
- turizmin inkişafı
- balıqçılığın inkişafı

526 Lənkəran – Astara İR – da ekoloji vəziyyətin gərginləşmə səbəbləridir 1. sitrus meyvəçiliyinin inkişafı 2. tərəvəzçiliyin inkişafı 3. turizmin inkişafı 4. çayçılığın inkişafı 5. xalçaçılıq

- 1.4
- 3.4
- 1.2
- 2.3
- 4.5

527 Lənkəran – Astara İR – nın meşə ehtiyatlarının məhv edilməsinin mənfi ekoloji nəticələridir:

- humus qatının zənginləşməsi
- səhrələşmə
- yağıntuların artması
- eroziya və sürüşmə
- bataqlıqlaşma

528 Lənkəran – Astara İR – nın meşə fonduna vurulan ziyanların başlıca səbəbləridir:

- milli parkların təşkili
- fitomeliorasiya
- meşə meliorasiya
- yanacaq və tikinti məqsədilə istifadə
- qoruq və yasaqlıqların təşkili

529 Lənkəran – Astara İR – nın sahil torpaqlarına Xəzərin səviyyəsinin göstərdiyi təsirdir:

- torpağın məhsuldarlığının artması
- sürüşmə
- səhrələşmə
- şoranlaşma
- deflyasiya

530 Lənkəran – Astara İR – nın düzənlik hissələrində torpaqların çirklənməsinin və strukturunun pozulmasının səbəbləridir 1. kimyalaşdırma 2. aqrotexniki qaydaların pozulması 3. fitomeliorasiya 4. rekultivasiya 5. meyvəçiliyin inkişafı

- 4.5

- 2.4
 1.5
 1.2
 2.3

531 Lənkəran – Astara İR – da torpaqların zəhərli kimyəvi maddələr və ağır metallarla çirklənməsinin başlıca səbəbidir:

- fitomeliorasiya
 sitrus meyvəçiliyinin inkişafı
 çayçılığın inkişafı
 tərəvəzçiliyin inkişafı
 heyvandarlığın inkişafı

532 Lənkəran – Astara İR – nın dağlıq hissəsində eroziya və sürüşmə proseslərinin intensivləşməsinin başlıca səbəbləridir 1. heyvandarlığın intensiv inkişafı 2. meşələrin qırılması 3. səth sularının miqdarının artması 4. rekultivasiya 5. meşə meliorasiya 6. irriqasiya

- 1,4,5
 2,3,5
 1,2,4
 1,2,3
 3,4,5

533 Lənkəran _ Astara İR – nın dağlıq hissəsində torpaq ekosisteminə dəyən mənfi ekoloji nəticələrdəndir:

- rekultivasiya
 şoranlaşma
 səhrələşmə
 su eroziyası və sürüşmə
 bataqlıqlaşma

534 Lənkəran – Astara İR – nın sahil ekosistemində baş verən dəyişikliklərin göstərdiyi mənfi təsirlərdəndir:

- doğru cavab yoxdur
 bitki örtüyünə
 balıqçılığın inkişafına
 kurort – rekreasiya potensialına
 çay axınına

535 Lənkəran – Astara İR – da Xəzərin səviyyəsinin qalxmasının göstərdiyi mənfi ekoloji təsirlərdir: 1. həyat səviyyəsinin yaxşılaşması 2. yaşayış məntəqələri və təsərrüfat sahələrinə təsirlər 3. Sahil zonalarında turizmin inkişafı 4. şəxsi təsərrüfatlara dəyən zərər 5. balıqçılığın inkişafı

- 1.5
 2.3
 1.2
 2.4
 3.5

536 Lənkəran – Astara İR – nın ekoloji vəziyyətinə mənfi təsir göstərən amillərdən biridir:

- iqlim şəraiti
 yüngül sənayenin inkişafı
 çayçılığın inkişafı
 Xəzərin səviyyəsinin qalxması
 meliorativ tədbirlər

537 Lənkəran – Astara İR – dan axan çayların əsas çirklənmə mənbələridir:

- balıq emalı suları
- qar ərinti suları
- yağış suları
- bərk formalı tullantılar və çirkab suları
- çay emalı suları

538 Lənkəran – Astara İR – da ekoloji gərginlik yaradan amillərdən biridir:

- zəngin meşə örtüyü
- sitrus meyvəçiliyinin inkişafı
- çayçılığın inkişafı
- əhali sıxlığı
- xalçaçılığın inkişafı

539 Lənkəran – Astara İR- da ekoloji vəziyyətin gərginləşməsinə təsir göstərir:

- sitrus meyvəçiliyinin inkişafı
- temperatur şəraiti
- yağıntılar
- sənaye və nəqliyyat tullantıları
- bitki və heyvanat aləmi

540 Kimya sənayesində ekoloji problemlərin həlli istiqamətləri? 1.Tullantıların qarşısını alan texnoloji proseslərin yaradılması 2.Müəssələrin istehsal yönümünü dəyişmək 3.Tullantıların zəhərləyici və çirkləndirici maddələrdən təmizlənməsi 4.Müəssisələrin ləğv edilməsi 5.Kimya sənaye müəssisələri ətrafında sanitariya qoruyucu meşə zonalarının salınması

- 4.5
- 2.3
- 1.4
- 1.3
- 2.3

541 Kimya sənayesinin zərərli tullantıları aşağıdakılardır? 1.Benzopiren 4.Karbon qazı 2.Ağır metallar 5. Makroelementlər 3.Kükürd qazı 6. Mikroelementlər

- 2,3,5
- 2,3,6
- 1,2,5
- 1,3,4
- 3,5,6

542 Bakı, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün görülməsi vacib olan tədbirlər? 1.Müəssisələrdə təmizləyici qurğuların qoyulması 2. Tullantisız texnologiyaların tətbiq edilməsi 3. Şəhər ətrafında su anbarlarının yaradılması 4.Sənaye tullantılarının şəhər ətrafında basdırılması 5. Kimya sənayesi müəssisələrinin sayının artması

- 1.4
- 2.4
- 1.3
- 1.2
- 4.5

543 Azərbaycanda alüminium sənayesinin inkişafını təmin edən əsas amillər və onların mənfi ekoloji cəhətləri?

- doğru cavab yoxdur
- ixtisaslı kadrların çoxluğu-sudar çox istifadə
- işçi qüvvəsi ilə yüksək təminat-enerjiyə tələbat

- zəngin alunit ehtiyatının, ucuz enerjinin olması-ətraf mühiti daha çox çirkləndirilməsi
- neft-kimya sənayesinin inkişafı-torpaqların eroziyası

544 Kimya sənayesinin tullantılarının təsirinə məruz qalan ərazilərdir?

- doğru cavab yoxdur
- Qarabağ və Mil düzü
- Ceyrançol-Acınohur
- Abşeron və Kür-Araz ovalığı
- Samur-Dəvəçi ovalığı

545 Ətraf mühiti kimya sənayesi tullantılarının mənfi təsirinə məruz qalan region və şəhər?

- Kiçik Qafqaz və Gəncə şəhəri
- doğru cavab yoxdur
- Abşeron və Sumqayıt şəhəri
- Kür-Araz və Şirvan şəhəri
- Abşeron və Bakı şəhəri

546 Azərbaycanda kimya sənayesinin zərərli tullantılarının təsirinə daha çox məruz qalan təbii komponentdir?

- təbii və süni mənbələr
- bitki
- torpaq
- hava hövzəsi
- heyvanat aləmi

547 Ağgöl Milli Parkında qorunan və adları "Qırmızı kitab"a salınan quş növləridir: 1) qızıl qaz; 2) qırqovul; 3) qarğa; 4) turac; 5) göyərçin

- 2.3
- 1.4
- 3.5
- 2.5
- 3.4

548 Ağgöl milli parkının yaradılmasının başlıca məqsədi:

- bataqlıq bitkilərinin artırılması və mühafizəsi
- su quşlarının kütləvi yuvasalma və qışlama yerləri olan su-bataqlıq ekosisteminin mühafizəsi
- doğru cavab yoxdur
- köçəri quşların yem təchizatı
- endemik bitki və quş növlərinin mühafizəsi

549 Ağgöl Milli Parkında adları "Qırmızı kitab"a düşən növlərdən deyil:

- vəhşi qaz
- bildirçin
- sultan toyuğu
- qızıl qaz
- turac

550 Ağgöl Milli Parkında adları "Qırmızı kitab"a düşən növlərdəndir: 1) turac; 2) qarğa; 3) sultan toyuğu; 4) bildirçin

- 1.5
- 2.4
- 4.5

- 2.5
 1.3

551 Ağgöl Milli Parkında adları “Qırmızı kitab”a düşən növlərdən deyil:

- vəhşi qaz
 turac
 bildirçin
 sultan toyuğu
 qızıl qaz

552 Adı “Qırmızı kitab”a düşən hansı növ Qara göl şəraitinə uyğunlaşdırılmışdır:

- nərə balığı
 Göyçə fareli
 ziyad
 uzunburun balığı
 Xəşəm

553 Abşeron milli parkında mühafizə olunan növlərdən deyil:

- doğru cavab yoxdur
 kəklik
 suiti
 sayqak
 su-bataqlıq

554 Abşeron milli parkında qorunan növlərdəndir:

- qaranquş
 su –bataqlıq quşları
 kəklik
 qarğa
 qağayı

555 Abşeron milli parkı yaradılmışdır:

- 2000-ci ildə
 2005-ci ildə
 2010-cu ildə
 2007-ci ildə
 2003-cü ildə

556 Abgöl milli parkı yaradılmışdır:

- 2000-ci ildə
 2003-cü ildə
 2010-cu ildə
 2007-ci ildə
 2005-ci ildə

557 Naxçıvan İR – da ətraf mühitin və təbii komponentlərin mühafizəsi üçün lazımdır:

- tarixi abidələri bərpa etmək
 suvarmanı genişləndirmək
 kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanı genişləndirmək.
 xüsusi mühafizə olunan ərazilər yaratmaq
 sənayeni intensiv inkişaf etdirmək

558 Naxçıvan İR – nın ekoloji mühitinə mənfi təsir göstərən amillərdəndir:

- zəngin mineral sular
- sıx meşələrin olmaması
- meyvəçiliyin inkişafı
- zəngin bitki örtüyü
- məhsuldar torpaqlar

559 Naxçıvan İR – nın ekoloji vəziyyətini gərginləşdirən amillərdəndir:

- səmərəli iqtisadi fəaliyyət
- zəngin bitki və heyvanat aləmi
- kontinental iqlim
- rütubətli və küləkli iqlim
- coğrafi mövqe

560 Naxçıvan İR – da dağ – mədən, tikinti, nəqliyyat və digər sahələrin inkişafının mənfi ekoloji nəticələridir: 1. torpaq fondunun pozulması 2. həyat səviyyəsinin yüksəlməsi 3. biomüxtəlifliyə dəyən ziyan 4. torpaqdan səmərəli istifadə 5. su ehtiyatlarının çirklənməsi 6 sudan səmərəli istifadə

- 2,4,6
- 1,3,5
- 1,2,3
- 2,3,5
- 2,4,5

561 Naxçıvan İR – nın filizsaflaşdırma sahələrinin ətraf mühitə mənfi ekoloji təsirinin nəticəsidir:

- doğru cavab yoxdur
- texnogen landşaftlar
- mədəni landşaftlar
- tullantılardan təkrar istifadə
- təbii mühit

562 Naxçıvan İR – da ekoloji problemlərin yaranma səbəblərindəndir:

- xalçaçılığın inkişafı
- duz hasilatı
- neft hasilatı
- kömür hasilatı
- faydalı qazıntıların hasilatı

563 Naxçıvan İR ərazisindən axan və ən çox çirklənmiş tranzit çaylardır:

- Gilançay, Naxçıvançay
- Araz, Arpaçay
- Əlincəçay, Araz
- Əylis, Kotan
- Ordubadçay, Əlincəçay

564 Naxçıvan İR – nın təsərrüfatına zərər vuran və ekoloji durumu kəskinləşdirən səbəblərdəndir:

- meşə meliorasiya
- sellər
- torpağın eninə şumlanması
- fitomeliorasiya
- rütubətli iqlim

565 Naxçıvan İR – da torpaq eroziyasının qarşısını almaq və ekoloji duzunu yaxşılaşdırmaq tədbirləridir: 1. deflyasiya 2. fitomeliorasiya 3. mühəndisi 4. heyvandarlığı inkişaf etdirmək 5. aqrotexniki 6. şaquli şumlama

- 3,4,6
 2,4,5
 1,2,4
 2,3,5
 2,5,6

566 Naxçıvan İR – da torpaqların ekoloji vəziyyətinin pozulmasına təsir göstərir:

- şoranlaşma
 yağıntılar
 meşə meliorasiya
 rekultivasiya
 abraziya

567 Naxçıvan İR – da torpaq örtüyünün ekoloji vəziyyətinə mənfi təsir edir:

- eroziya
 biomüxtəliflik
 rekultivasiya
 irriqasiya
 fitomeliorasiya

568 Naxçıvan İR – da heyvandarlığın intensiv inkişafının mənfi ekoloji nəticələrindəndir:

- torpaq eroziyası
 intensiv sellərin yaranması
 emal müəssisələrinin artması
 bitki örtüyünün növ zənginliyinin artması
 məhsuldarlığın artması

569 Naxçıvan İR – da ekoloji vəziyyətin gərginləşmə səbəblərindəndir:

- yüngül sənayenin inkişafı
 mineral suların qablaşdırılması
 xalçaçılığın inkişafı
 kənd təsərrüfatının inkişafı
 cihazqayırma sənayesinin inkişafı

570 Naxçıvan İR – da ekoloji problemlərin kəskinləşmə səbəblərindəndir:

- dağ - mədən sənayesi
 meyvəçiliyin inkişafı
 toxuculuğun inkişafı
 şəkər çuğunduru istehsalı
 yeyinti sənayesi

571 Naxçıvan İR – da ətraf mühitə antropogen təzyiqin güclənməsi və texnogen landşaftların yaranma səbəbidir:

- təbii resursların təkrar istifadəsi
 təbii resurslarından kor təbii istifadə
 təbiətdən kompleks istifadə
 təbii resursların qorunması
 təbiətdən səmərəli istifadə

572 Azərbaycanda ətraf təbii mühitə mənfi təsir göstərən tikinti materialları istehsalı müəssəsidir?

- Bakı azbest sement zavodu
- Gəncə tikinti materialları kombinatı
- Qaradağ sement zavodu
- Beyləqan kərpiç zavodu
- Bakı kərpiç zavodu

573 Gəncə gil-torpaq kombinatının bərk formalı tullantıları və onların göstərdiyi mənfi təsirləridir?

- tozlar, su hövzəsinin çirklənməsi
- şlamlar, torpaq örtüyünün deqradasiyası
- tozlar, bitki örtüyünün məhvi
- doğru cavab yoxdur
- şlamlar, atmosferin çirklənməsi

574 Əlvan metallurqiya sənayesinin ətraf mühitə atdığı tullantılar içərisində üsünlük təşkil edən qazlar aşağıdakılardır? 1. kükürd 4. hidrogen-sulfat 2. xlor 5. azot 3. karbot 6.benzopiren

- 1,3,5
- 2,3,4
- 4,5,6
- 3,4,5
- 1,2,3

575 Daşkəsəndə dağ-mədən sənayesi tullantılarının təsir göstərdiyi su hövzəsidir?

- İncəçay
- Qoşqar çay
- Tovuz çay
- Zəyəm çay
- Şəmkir çay

576 Daşkəsən filizsaflaşdırma kombinatı mənfi təsir göstərir?

- meşə ehtiyatlarına
- hava hövzəsinə
- dağ göllərinə
- doğru cavab yoxdur
- torpaq ehtiyatlarına

577 Azərbaycanda əlvan metallurqiya sənayesinin zərərli tullantılarının təsirinə daha çox məruz qalan komponentlər?

- bitki və heyvanat aləmi
- doğru cavab yoxdur
- atmosfer və heyvanat aləmi
- göllər və digər sututurlar
- torpaq və hava

578 Azərbaycanda sement istehsalı hansı iqtisadi rayonun ətraf mühitinə mənfi təsir edir?

- Naxçıvan
- Kür-Araz
- Abşeron
- Dağlıq Şirvan
- Şəki-Zaqatala

579 Azərbaycanda ən iri qara metallurqiya müəssisələri və onların tullantılarının mənfi təsirinə məruz qalan təbii komponent?

- doğru cavab yoxdur
- Sumqayıt boru yayma zavodu, hava və su hövzəsi
- Daşkəsən saflaşdırma kombinatı, hava hövzəsi
- Bakı təkrar qarametal zavodu, su hövzələri
- Sumqayıt boru yayma zavodu. Bitki örtüyü

580 Azərbaycanın əlvan metallurqiya xammalı və onun hasilatının ətraf mühit komponentlərinə təsiri aşağıdakılardır?

- boksit, hava hövzəsinin çirklənməsi
- alunit, torpaq ehtiyatlarının deqradasiyası
- doğru cavab yoxdur
- boksit, torpaqlarının çirklənməsi
- nefelin, suların çirklənməsi

581 Əlvan metallurqiya müəssisələri içərisində ətraf mühitə daha çox tullantı atır?

- Doğru cavab yoxdur
- Gəncə gil-torpaq kombinatı
- Bakı əlvan metalların emalı və təkrar emalı zavodu
- Sumqayıt alüminium zavodu
- Gəncə əlvan metalların emalı zavodu

582 Əlvan metallurqiya sənayesinin zərərli tullantılarının təsirinə məruz qalan məntəqələr?

- Naxçıvan və Şəki şəhəri
- Gəncə və Daşkəsən rayonu
- Bakı və Şirvan şəhərləri
- Sumqayıt və Mingəçevir şəhərləri
- doğru cavab yoxdur

583 Elm, mədəniyyət və təsərrüfat üçün müstəsna əhəmiyyəti olan dövlət tərəfindən mühafizə edilən ərazilər və ya akvatoriyalar adlanır

- qoruq
- heç biri
- ovçuluq təsərrüfatı
- milli park
- yasaqlıqlar

584 Eldar şamı təbiət qoruğunda mühafizə olunan əsas ağac növüdür:

- qaraçöhrə
- ardıc
- qarmaqvari şam
- Eldar şamı
- küknar

585 Eldar şamı Dövlət Təbiət qoruğu yaradılmışdır:

- 2006-ci ildə
- 2002-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1998-ci ildə
- 2004-cü ildə

586 Tuqay meşələri harada yerləşir ?

- Kürçayı mənsəbində

- Araz çayı vadisində
- Kürçayı sahilində
- Turyançay sahilində
- Qabırı çayı sahilində

587 Landşaft abidələrinə nələr aid edilir ?

- dağ-düzən landşaftları
- ərazilərin landşaft kompleksləri
- landşaft formaları
- abidələrə aid edilmir
- ərazilərin landşaft formaları

588 Kür çayının sol sahilində yerləşən qoruq hansıdır ?

- Soltanbud qoruğu
- Sol sahilində qoruq yoxdur
- Ağgöl qoruğu
- Turyançay qoruğu
- Qızılağac qoruğu

589 Endemik ağac növü hansı qoruqda mühafizə olunur ?

- Abşeron qoruğunda
- Bəsitçay qoruğunda
- Eldar şamı qoruğunda
- Hirkan qoruğunda
- Qobustan qoruğunda

590 Dəniz-kənarı Milli Park neçənci ildə yaradılmışdır ?

- 29 dekabr 1998-ci ildə
- 5 fevral 2004-cü ildə
- 15 iyun 2003-cü ildə
- 20 dekabr 1999-cu ildə
- 1 yanvar 2000-ci ildə

591 Azərbaycan Konstitusiyasının ekologiya üzrə qəbul olunmuş maddələri aşağıdakılardır?

- maddə 25, 38, 110
- maddə 14,39,78
- maddə 12, 20, 80
- maddə 21,35,102
- maddə 17,35, 90

592 Azərbaycanda radiasiya fonu yüksək olan ərazilərdəndir ?

- Naxçıvan
- Abşeron yarımadası
- Arazboyu düzənliklər
- Acınohur
- Lənkəran regionu

593 Azərbaycan Respublikasının Cinayət məəcəlləsinin hansı maddələri ekoloji cinayətlərə həsr olunmuşdur?

- 130-170-ci maddələri
- 247-261-ci maddələri
- 112-135-ci maddələri
- 105-156-ci maddələri

101-205-ci maddələri

594 “İstehsalat və məişət tullantıları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilmişdir?

- 1995-ci ildə
- 1998-ci ildə
- 2005-ci ildə
- 1997-ci ildə
- 1996-cı ildə

595 Azərbaycanda “Su təchizatı və tullatı sular haqqında” qanun qəbul edilmişdir?

- 1995-ci ildə
- 1999-cı ildə
- 1998-ci ildə
- 1997-ci ildə
- 1966-ci ildə

596 Azərbaycanda “Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında” qanun qəbul edilmişdir?

- 1997-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 1998-ci ildə
- 1999-cu ildə

597 Azərbaycanda “Atmosfer havasının mühafizəsi” haqqında qanun qəbul edilmişdir?

- 1998-ci ildə
- 2001-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1999-cu ildə
- 1997-ci ildə

598 Azərbaycanda “Ətraf mühitin mühafizəsi” haqqında qanun qəbul edilmişdir?

- 1998-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 1999-cu ildə
- 1997-ci ildə
- 2000-ci ildə

599 Azərbaycanda “Ekoloji təhlükəsizlik haqqında” qanun qəbul olunmuşdur?

- 1996-cı ildə
- 1997-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1998-ci ildə
- 1999-cı ildə